

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Analýza možností využití nebankovních platebních karet

Patrik Kopecký

Bakalářská práce

2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Patrik Kopecký**
Osobní číslo: **E13342**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Název tématu: **Analýza možností využití nebankovních platebních karet**
Zadávající katedra: **Ústav matematiky a kvantitativních metod**

Zásady pro vypracování:

Cílem práce je zmapovat současnou nabídku nebankovních platebních karet, srovnání jejich vlastností a podmínek. Bude pojednáno o výhodnosti, resp. nevýhodnosti pro klienta. Bude zpracováno dotazníkové šetření.

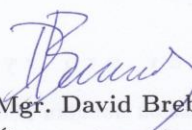
Osnova:

- Přiblížení principu fungování platebních karet a příslušné legislativy.
- Shrnutí podstatných rozdílů mezi bankami a nebankovními institucemi poskytujícími tuto službu.
- Představení institucí, které se na českém trhu pohybují a srovnání jejich nabídek.
- Srovnání nabídek konkurence prostřednictvím namodelovaných situací.
- Vyhodnocení dotazníkového šetření týkajícího se veřejného povědomí o nebankovních institucích a jejich službách.

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

DVOŘÁK, Petr. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. 2. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2001, 471 s. Praktické příručky (Linde). ISBN 80-7201-310-6.
JANEČKOVÁ, Lidmila. Marketing finančních služeb. Vyd. 1. Karviná: Slezská univerzita, 2003, 126 s. ISBN 80-7248-197-5.
JUŘÍK, Pavel. Encyklopedie platebních karet: historie, současnost a budoucnost peněz a platebních karet. 1. vyd. Praha: Grada, 2003, 312 s. ISBN 80-247-0685-7.
SCHLOSSBERGER, Otakar. Platební služby. 1. vyd. Praha: Management Press, 2012, 325 s. ISBN 978-80-7261-238-3.
Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí bakalářské práce:

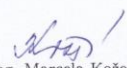

Mgr. David Brebera
Ústav matematiky a kvantitativních metod

Datum zadání bakalářské práce: 29. září 2015

Termín odevzdání bakalářské práce: 29. dubna 2016

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2015

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 12. 03. 2016

.....

Patrik Kopecký

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych chtěl poděkovat vedoucímu bakalářské práce, Mgr. Davidu Breberovi, za prvotní prokonzultování tématu práce, a Mgr. Liborovi Koudelovi, Ph.D., který vedoucího práce zastupoval během jeho nemoci, za jeho odborné rady, připomínky k práci a konzultace. Dále bych chtěl poděkovat své rodině a přátelům, kteří mě podporovali nejen během psaní práce, ale po dobu celého studia. Na závěr bych rád poděkoval i všem respondentům, kteří se účastnili dotazníkového šetření, které je součástí této práce.

Patrik Kopecký

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá tematikou nebankovních institucí a jimi vydávaných platebních karet. V úvodu pojednává o aspektech platebních karet jako takových a dále se pokouší o zmapování nabídky nebankovních platebních karet v České republice. Práci uzavírá dotazníkové šetření, které zkoumá zkušenosti a preference veřejnosti z hlediska platebních karet a nebankovních institucí a lehce se dotýká i její finanční gramotnosti.

KLÍČOVÁ SLOVA

platební karta, nebankovní instituce, kreditní karta, bezhotovostní platba, klient, elektronická peněženka, úvěr

TITLE

Analysis of Nonbank Payment Cards Usage Possibilities

ANNOTATION

The theme of this bachelor's thesis are nonbank institutions and payment cards which they issue. Introduction of the work deals with various aspects of payment cards themselves. Next part of the work attempts to scan the supply of nonbank payment cards in the Czech Republic. Work concludes a survey which examines the experience and preferences of the public in terms of payment cards and nonbank institutions as well as its financial literacy.

KEYWORDS

payment card, nonbank institution, credit card, cashless payment, client, electronic wallet, loan

OBSAH

0	ÚVOD	10
1	PLATEBNÍ KARTY	11
1.1	Historie	11
1.1.1	Počátky	11
1.1.2	Univerzální karty	12
1.2	Náležitosti	14
1.3	Druhy	16
1.3.1	Elektronické peněženky	18
1.4	Platební systémy	18
1.5	Možnosti využití	19
1.6	Spotřebitelský úvěr se zaměřením na revolvingový úvěr	20
1.7	Výhody a nevýhody	21
1.8	Legislativa	22
1.9	Marketingový pohled	23
1.10	Vydavatelé	25
1.10.1	Rozdíly mezi bankovními a nebankovními institucemi	25
2	NABÍDKA NEBANKOVNÍCH KARET V ČR	27
2.1	Kreditní karty	27
2.1.1	Home Credit	28
2.1.2	Cofidis	35
2.1.3	Diners Club CS	37
2.1.4	ESSOX	40
2.1.5	Srovnání	42
2.2	Blesk peněženka	47
3	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	49
3.1	Prezentace výsledků s komentářem	49
4	ZÁVĚR	57
5	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	59
6	PŘÍLOHY	62

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1 - Rozdělení respondentů dle věku	49
Obrázek 2 - Rozdělení respondentů dle pohlaví	49
Obrázek 3 - Rozdělení respondentů dle počtu vlastněných karet	50
Obrázek 4 - Rozdělení respondentů dle zkušeností s nebankovními finančními institucemi ..	51
Obrázek 5 - Rozdělení respondentů dle preferované formy platebního styku	51
Obrázek 6 - Rozdělení respondentů dle využití platebních karet k internetovým platbám	52
Obrázek 7 - Četnosti odpovědí pro jednotlivá kritéria kreditních karet	53
Obrázek 8 - Četnost odpovědí ohledně povědomí o existenci vybraných nebankovních finančních institucí.....	54
Obrázek 9 - Rozdělení respondentů dle důvěry v nebankovní finanční instituce	54
Obrázek 10 - Četnosti odpovědí pro jednotlivá kritéria výběru nebankovní finanční instituce	55
Tabulka 1 - Podmínky Premia karty Home Credit	30
Tabulka 2 - Podmínky Clubcard kreditní karty Premium.....	31
Tabulka 3 - Podmínky Extra karty.....	32
Tabulka 4 - Podmínky karty Desetina	34
Tabulka 5 - Podmínky karty Cofidis.....	36
Tabulka 6 - Podmínky karty Magnet	37
Tabulka 7 - Podmínky karet Diners Club	38
Tabulka 8 - Podmínky karty Bonus Futuro	41
Tabulka 9 - Základní měsíční poplatky vybraných karet	43
Tabulka 10 - Měsíční poplatky vybraných karet včetně poplatků a úroků plynoucích z užití bankomatu.....	43
Tabulka 11 - Přehled splátek úvěru u vybraných karet	46
Tabulka 12 - Poplatky u BLESK peněženky	48

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
IEC	International Electrotechnical Commission
ISO	International Organization for Standardization
JCB	Japanese Credit Bureau
p. a.	„ročně“, z latinského per annum
p. m.	„měsíčně“, z latinského per mensem
Sb.	Sbírka zákonů

0 ÚVOD

Platební karta je platební prostředek, který má historické kořeny již v počátku 20. století. Jejich silný rozvoj nastal až později v padesátých letech. V současné době patří tento platební prostředek vedle hotových peněz a šeku k základním prostředkům placení za zboží a služby.¹

Dvěma hlavními cíli této práce jsou zmapování nabídky tohoto instrumentu ze strany nebankovních institucí do určitého rozsahu v prostředí českého trhu a dále uskutečnění dotazníkového šetření, zabývajícího se zkušenostmi a preferencemi české veřejnosti v oblasti platebních karet a nebankovních finančních institucí. Toto šetření se v závěru též lehce dotkne i finanční gramotnosti ve spojení s tímto platebním nástrojem.

Práce bude tematicky rozdělena do tří částí. První, teoretická, část práce se bude zabývat platebními kartami jako takovými, tedy mnoha různými hledisky, kterými na karty lze nahlížet. Těmi jsou například historie platebních karet, možnosti jejich využití, jejich druhy, vydavatelé a mimo další i legislativa, která je v České republice upravuje. Hlavním zdrojem informací pro tuto část bude literatura, konkrétněji publikace Pavla Juříka², který se daným tématem rozsáhle zabývá, doplněná publikacemi Petra Dvořáka³, Otakara Schlossbergera a v marketingovém aspektu platebních karet i publikací Lidmily Janečkové⁴.

Druhá část práce se pokusí v určitém rozsahu zmapovat nabídku platebních karet vydávaných nebankovními institucemi na českém trhu. Bude se jednat tedy o představení jednotlivých společností, které karty vydávají, a individuálních platebních karet, které nabízejí, včetně podmínek a výhod, které jsou s těmito kartami spojeny. Práce se dále pokusí tuto nabídku porovnat prostřednictvím modelových situací. Tato část bude vycházet především z webových prezentací společností samotných, různých úvěrových podmínek a sazebníků k platebním kartám.

V poslední části práce bude pojednáno o provedeném dotazníkovém šetření. Výsledky tohoto šetření budou prezentovány spolu s komentářem, ve kterém se autor pokusí jednotlivé jevy zdůvodnit, případně podat návrhy pro potenciální budoucí výzkum.

¹ Zdroj: SCHLOSSBERGER, Otakar. Platební služby. 1. vyd. Praha: Management Press, 2012, 325 s. ISBN 978-80-7261-238-3, s. 135

² JUŘÍK, Pavel. Encyklopedie platebních karet: historie, současnost a budoucnost peněz a platebních karet. 1. vyd. Praha: Grada, 2003, 312 s. ISBN 80-247-0685-7.

³ DVOŘÁK, Petr. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. 2. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2001, 471 s. Praktické příručky (Linde). ISBN 80-7201-310-6.

⁴ JANEČKOVÁ, Lidmila. Marketing finančních služeb. Vyd. 1. Karviná: Slezská univerzita, 2003, 126 s. ISBN 80-7248-197-5.

1 PLATEBNÍ KARTY

Platební karty představují moderní nástroj bezhotovostního platebního styku, využívaný především k úhradě spotřebních výdajů a výběru hotovosti. V poslední době prodělaly ohromný rozvoj, který byl umožněn rozvojem výpočetní techniky a komunikací. Uživatelé karet rychle pochopili, že jim mohou přinést nemalé úspory nákladů a zjednodušení života a i v České republice se jedná o nástroj, který většina lidí pravidelně používá.

1.1 Historie

Platební karty jsou vesměs americkým vynálezem. Většina mezinárodních platebních systémů a technických řešení vnikla ve Spojených státech amerických s výjimkou karet čipových, které jsou francouzského patentu, a debetních karet, které byly zavedeny nejprve v Evropě.⁵

1.1.1 Počátky

První platební kartu vydala americká telefonní a telegrafní společnost Western Union Telegraph Company v roce 1914. Byla vyrobena z plechu a podobala se vojenským identifikačním štítkům. Byla nabízena zdarma zákazníkům společnosti a umožňovala uhrazení telefonátů a telegramů najednou na konci měsíce na základě faktury. Důvodem k takovému počínu bylo udržení si dobrých zákazníků.

V roce 1915 začal americký řetězec Sears Roebuck nabízet svým klientům splátkový prodej, jehož úvěrová pravidla však byla velmi přísná. Dva roky poté řetězec začal svým klientům nabízet kreditní karty, které mohli klienti užít v obchodních domech řetězce k placení. Příklad společnosti Sears Roebuck následovaly i další obchodní domy. V roce 1924 nabídla věrnostní kreditní kartu také první síť čerpacích stanic General Petroleum Corporation of California. Tato karta měla papírovou podobu a platila obvykle 3 měsíce. Tímto se brzy nechaly inspirovat i společnosti Mobil a Shell a později asi polovina všech větších sítí čerpacích stanic. Z důvodu krize byl rozvoj platebních karet v roce 1929 pozastaven. To se změnilo až koncem 30. let, kdy telekomunikační společnost American Telephone and Telegraph zavedla kartu, která měla za úkol podpořit věrnost zákazníků.

Použití prvních platebních karet bylo velmi jednoduché. Stačilo, aby klient svou kartu předložil a podepsal účet. Otištění údajů z karty na účtenku probíhalo pomocí mechanického snímače zvaného imprinter, který představila už v roce 1915 firma Addressograph.

⁵ Zdroj: JUŘÍK, c. d. (pozn. 2), s. 37

Během období druhé světové války byl rozvoj karet opět pozastaven. Pokračoval až později, když v roce 1947 začalo několik amerických železničních společností vydávat tzv. cestovní karty. Cílem bylo udržet si cestující, kteří začínali využívat k dopravě osobních motorových vozidel. Ve stejném roce se spojilo i několik leteckých společností, které nabídly svým zákazníkům kreditní kartu Universal Air Travel Card. Všechny karty do této doby však trpěly jedním obrovským omezením, a tím byla nutnost kartami platit pouze v obchodních sítích firem, které karty vydaly.⁶

1.1.2 Univerzální karty

Největší roli při zrodu univerzálních platebních karet hrála společnost Diners Club International, která je představila světu v roce 1950. Úkolem Diners Club bylo vydávat úvěrové karty pro bezhotovostní placení v restauracích, hotelech a obchodech, které s klubem uzavřely smlouvu. Několik měsíců po startu této karty byl v Los Angeles založen podobný systém nazvaný Dine and Sign. Po třech měsících provozu se ale obě firmy dohodly na spojení, které vedlo k vytvoření celostátní karty ve Spojených státech amerických. Karta Diners Club se v roce 1952 stala první mezinárodní kartou, když ji začaly přijímat restaurace a hotely v Kanadě, na Kubě a ve Francii. V polovině 50. let Diners Club přehodnotil svou strategii a začal kartu propagovat jako univerzální platební nástroj.⁷

Příchod bank

Koncem 40. let se o platební karty začaly zajímat i banky. Za nejstarší bankovní karty se považuje systém Charge-It, vyvinutý v roce 1947. Jednalo se o papírový doklad k placení v lokální síti obchodů v Brooklynu. První kartu, podobající se těm dnešním, vydala v roce 1951 The Franklin National Bank, která nesla kromě jména svého držitele i výši úvěrového limitu. Při placení se vždy telefonicky ověřovalo finanční krytí u banky. Během let 1953 a 1954 platební karty vydávala asi stovka amerických bank. V roce 1957 vydávalo karty již jen 26 amerických bank, protože karty bankám zpočátku přinášely spíše ztráty a výsledky ve srovnání s Diners Club nebyly příliš optimistické.

Situace se ale postupně začala měnit ve prospěch bank. Na trh kreditních karet se začátkem 50. let rozhodla vstoupit Bank of America. Po rozsáhlých analýzách a přípravách zahájila v roce 1958 projekt své kreditní karty BankAmericard. Přes počáteční potíže, které projekt

⁶ Zdroj: JUŘÍK, c. d. (pozn. 2), s. 38-39

⁷ Zdroj: JUŘÍK, c. d. (pozn. 2), s. 40-41

sužovaly, se BankAmericard podařilo v roce 1961 dostat ze ztrát a v roce 1968 dokonce přinesla obrát 400 milionů amerických dolarů. Kreditní karta se tedy ujala.

Na problémy ostatních bank a úspěch kreditní karty Bank of America reagovaly i další banky. Postupně vznikly bankovní skupiny, které se později spojily do dnešní asociace MasterCard. Nejprve v roce 1965 založily čtyři banky v Chicagu Midwest Bank Card Association a začaly provozovat společný systém kreditních karet. Další skupina vznikla v roce 1966 spojením Wells Fargo Bank, Crocker Bank, Bank of California a United California Bank. Asociace měla mít společné technické zázemí, název karty i znak. V listopadu 1966 navržen název asociace California Bank Card Association a logo a název karty – Master Charge.

V roce 1970 došlo k oddělení programu BankAmericard od Bank of America, které dalo vznik National BankAmericard Inc. Tento projekt je dnes znám jako VISA.⁸

Banky mimo Ameriku

Evropské banky sledovaly vývoj kreditních karet ve Spojených státech. Byly alarmovány velkými ztrátami, které řada amerických bank utrpěla, ale i Evropa platební karty přijala. Nejrozvinutějšími státy v oblasti platebních karet se staly Velká Británie a Francie.

První kartu pro bankovní účely vydala ve Velké Británii National Provincial Bank v roce 1965. První mezinárodní platební kartu v Evropě vydala v roce 1965 Westminster Bank ve spolupráci s Diners Club. O rok později koupila Barclays Bank licenci BankAmericard jako první banka mimo území Spojených států a dala tak vznik kartě Barclaycard. Další přední britské banky založily v roce 1972 konkurenční kreditní kartu Access, která ale platila pouze na území Velké Británie.

Stranou nestály ani banky francouzské. V roce 1967 vydala Sociétés Marseillaise de Crédit první děrné štítky, které sloužily k výběru hotovosti z bankomatů. Ve Francii se dále objevují tzv. zlaté karty Carte d'Or vydávané společností SOVAC, která byla později v roce 1973 transformována do Eurocard France. Dalšími systémy ve Francii byly Carte Bleue (česky Modrá karta) a Carte Verde (Zelená karta).

Ve Švédsku významná bankovní skupina Wallenberg stála v roce 1964 u vzniku kreditní karty Ricksort. O rok později se z ní stala holdingová společnost Eurocard International se sídlem v Bruselu. V roce 1968 Eurocard uzavřel partnerství s americkou asociací

⁸ Zdroj: JURÍK, c. d. (pozn. 2), s. 42-54

Master Charge. O několik let později, v roce 1992, se Eurocard spojil se společností Eurocheque a vytvořil novou společnost Europay International.

V Japonsku se mezitím jedna z vedoucích bank Sanwa Bank nechala rovněž inspirovat Amerikou a založila v roce 1961 společnost Japan Credit Bureau. Ve stejném roce v Japonsku vzniká další kartová společnost, Osaka Credit Bureau, která se s JCB spojila v roce 1968. JCB se prvních 20 let zaměřovala pouze na Japonsko. První obchodníci v zahraničí začali přijímat karty JCB v roce 1981.⁹

1.2 Náležitosti

Platební karta je plastická karta, odpovídající mezinárodním normám. Mezi ty patří například norma ISO/IEC 7810, která stanovuje fyzikální vlastnosti identifikačních karet, mezi které patří i karty platební.

Mezi nezbytné náležitosti, které karta musí obsahovat, patří:

- označení vydavatele karty,
- jméno držitele karty, popř. určitou formou identifikaci držitele karty (třeba podpis),
- číslo platební karty,
- platnost platební karty,
- záznam dat,
- ochranné prvky platební karty (např. hologram).

K jednomu účtu lze vystavit jednu i více karet. Držitelem karty je obvykle majitel účtu, ale karta může být vystavena i pro další osoby oprávněné disponovat s prostředky na účtu. V případě, že se jedná o firemní kartu, je pod jménem držitele karty uveden i název firmy, k jejímuž účtu je karta vydána.

Doba platnosti karty je důležitá, neboť karty s prošlou lhůtou jsou automaticky zablokovány. Tato doba může být různá, obvykle od jednoho roku do několika let. Na kartě je vyznačena jako měsíc a rok uvádějící konec platnosti.

Kromě reliéfního písma, kterým na kartě bývají označeny identifikační údaje, mohou být údaje na kartě zaznamenány i prostřednictvím magnetického proužku, mikročipu nebo laserového záznamu.

⁹ Zdroj: JURÍK, c. d. (pozn. 2), s. 54-64

Reliéfní, neboli embosované, písmo umožňuje platit kartou i bez přítomnosti elektronického terminálu. V takovém případě se užívá zařízení nazývané imprinter. Imprinter mechanicky snímá údaje z karty a zanáší je na účtenku. Držitel karty musí takovou účtenku následně podepsat.

V kontrastu s kartami embosovanými jsou vydávány i karty s tzv. hladkým tiskem. U těch jsou náležitosti vlisovány speciální technologií do těla karty tak, že nelze provést otisk karty prostřednictvím imprinteru, proto je užití této karty záměrně omezeno. Tyto karty lze používat pouze pro nákup zboží či služeb elektronickou formou.

Výhodou **karet s magnetickým proužkem** je relativní jednoduchost a nízké náklady na jejich výrobu, na druhou stranu kapacita takového proužku je omezena, tudíž je omezen objem dat, který lze na takovou kartu zanášet. Údaje na proužku jsou zakódovány a obsahují hlavně rozsah platnosti, druh služby, ke které je držitel oprávněn, a zdali je třeba použít PIN, či nikoli. Magnetický proužek je uložen na rubové straně karty společně s podpisovým proužkem, do kterého se držitel karty podepíše tak, jak se bude podepisovat na účtenkách obchodníků.

Čipové karty, jak už název napovídá, mají na rozdíl od magnetických karet potřebné údaje uloženy v mikročipu. Technická úroveň jednotlivých čipů se může lišit. Zatímco u telefonních předplatných karet je využito jednodušší varianty, u bankovních platebních karet se používají programovatelné čipy s nejvyšším stupněm ochrany uložených údajů. Čip díky svojí vyšší kapacitě umožňuje mimo identifikaci karty obsahovat i celou řadu dalších dat, včetně aktuálního stavu konta. Při placení takovou kartou tedy odpadá nutnost přímého spojení s vydávající společností klienta z důvodu ověření krytí platby zůstatkem na kontě či úvěrovým limitem. Čipové karty jsou rovněž bezpečnější proti zneužití ve srovnání s kartami s magnetickým proužkem. Čipem tohoto rázu jsou vybaveny i takzvané elektronické peněženky. Magnetický a čipový záznam se však navzájem nevylučují a je možné se setkat i s hybridními kartami, které využívají obou způsobů.

Karty opatřené čipem rovněž umožňují provádět tzv. bezkontaktní platby, u kterých není nutný fyzický kontakt mezi kartou a pokladním terminálem a ve většině případů ani není nutno zadávat PIN. To celou transakci urychluje a usnadňuje, což je pravděpodobně důvodem jejich rostoucí oblíbenosti.

Laserové karty fungují na podobném principu jako kompaktní disky. Kapacita záznamu je u těchto karet velmi vysoká, což ovšem vede i k vyšší ceně v porovnání s předešlými kartami. Zejména z toho důvodu takovéto karty nenalezly širší uplatnění.^{10 a 11}

1.3 Druhy

Na platební karty lze nahlížet z mnoha hledisek. Mezi ty nejvýznamnější z nich však patří způsob zúčtování transakcí provedených kartou (neboli kdy a jakým způsobem je platbou či výběrem hotovosti držitel skutečně zatížen), teritorium, kde je možné karty k placení či výběru hotovosti používat, kdo je držitelem karty a rozsah služeb, které jsou s kartou spojeny.

Dle způsobu zúčtování se karty rozdělují na:

- **Karty s odloženou splatností** – historicky nejstarší typ karty, kde držitel karty provádí úhradu provedených plateb podle jeho měsíčního výpisu, který mu zasílá vydavatel karty. Na základě sjednaných podmínek je potom držitel povinen ve stanovené době, lišící se dle emitenta karty, uhradit svůj závazek. Úhrada může být provedena i formou přímého inkasa z účtu klienta, ke kterému je emitent na základě smlouvy s držitelem karty oprávněn.
- **Kreditní karty** – u těchto karet nemusí držitel karty hradit své závazky bezprostředně, ale má nárok do sjednané výše čerpat revolvingový spotřebitelský úvěr. Úvěr může být držitelem karty do stanoveného rámce čerpán automaticky v případě potřeby. Splácení úvěru nemusí být pravidelné, obvykle však bývá stanovena minimální výše měsíční splátky. Rovněž bývá stanovena lhůta pro bezúročný zúčtování, během které může držitel uhradit svůj závazek, aniž by byl zatížen úroky. Vzhledem k tomu, že termín čerpání úvěru je plně v rukou klienta a také proto, že s těmito úvěry je spojeno poměrně velké riziko nesplácení, jsou tyto úvěry obvykle úročeny sazbou, která řádově převyšuje úrokovou sazbu z jiných krátkodobých spotřebitelských úvěrů. Banky právě z tohoto důvodu váží vydání kreditní karty na dostatečnou schopnost klienta splácet.
- **Debetní karty** – jedná se o typ karty, u níž jsou platby zaúčtovány na účet neprodleně po tom, kdy banka obdrží zprávu o jejich provedení. U karet použitých v systémech napojených online to znamená, že se projeví na účtu prakticky okamžitě po jejich provedení. Banka může podle aktuálního stavu na účtu držitele karty měnit průběžně

¹⁰ Zdroj: DVOŘÁK, c. d. (pozn. 3), s. 196-198

¹¹ Zdroj: SCHLOSSBERGER, c. d. (pozn. 1), s. 140-141

i limit, do kterého může klient provádět platby či vybírat hotovost. Záporný zůstatek na účtu, tedy možnost čerpání úvěru, nebývá obvykle u těchto karet povolen, ačkoliv je možné jej sjednat prostřednictvím kontokorentního úvěru. Pro vydávající banky je s těmito kartami spojeno výrazně menší riziko, proto k nim obvykle mají přístup i méně bonitní klienti.

Dle teritoria se karty člení na:

- Tuzemské karty – je možno je používat pouze na území daného státu. Jsou s nimi obvykle spojeny nižší poplatky i nižší nároky na bonitu klienta. Tyto karty se také využívají v případech, kdy je tuzemská měna nesměnitelná. Často, pokud jde o karty nebankovní, nebývají vydávány ve spolupráci s některou karetní asociací.
- Mezinárodní karty – mohou být naproti tomu využívány i v zahraničí.

Dle držitele karty lze rozlišovat:

- Osobní karty – jsou určeny pro soukromé fyzické osoby k hrazení běžných spotřebních výdajů. Jsou vystaveny na jméno držitele a jsou nepřenosné.
- Služební karty – též označovány jako firemní karty, jsou určeny pro majitele či zaměstnance firmy k hrazení výdajů nejčastěji spojených se služební cestou. Výhodami využití těchto karet jsou odpadnutí potřeby vybavení hotovostí, hrazení neočekávaných výdajů a možnost provádění jednoduché kontroly výdajů spojených se služební cestou.¹²

Dle rozsahu služeb s kartou spojených lze karty dělit na:

- Základní karty – zajišťují základní funkce karty jako třeba platební.
- Specializované karty – nabízejí novou přidanou hodnotu. Tou mohou být například vyšší možné denní nebo týdenní limity pro výběr hotovosti, vyšší limity pro bezhotovostní nákup, zařazení do věrnostního programu, cestovní pojištění.
- Prestižní nebo výběrové karty – jsou karty obdobné, ale s ještě vyšší přidanou hodnotou, tedy s velmi širokou škálou dalších služeb. Tyto další služby bývají již velmi specifické. Jedná se například o přednostní odbavení na vybraných letištích, možnost zdarma navštívit letištní salonky nebo levnější členství v některém z golfových klubů.
- Zvláštní karty – mezi tyto karty lze řadit co-branded a affinity karty. Tyto karty jsou vydávány vždy ve spolupráci s další institucí. Co-branded karty jsou vydávány

¹² Zdroj: DVOŘÁK, c. d. (pozn. 3), s. 201-202

vydavatelem platebního prostředku ve spolupráci s dalším podnikatelským subjektem. Ze spojení plynou oběma zúčastněným subjektům určité výhody. Affinity karta je založena na obdobném principu s tím rozdílem, že spolupracující subjekt je subjekt nepodnikatelský. Jde často o nadace nebo charity. Při použití této karty může mít její držitel dobrý pocit, že přispívá na dobrou věc.¹³

1.3.1 Elektronické peněženky

Zvláštním druhem platebních karet jsou elektronické peněženky neboli předplatní karty. Jedná se o kartu opatřenou čipem, ve kterém je uložen elektronický ekvivalent hotových peněz v určité výši, kterou lze použít k placení spíše drobných částek. Zaplacená částka se z karty odepíše ihned při placení. Elektronická peněženka se tak od ostatních platebních karet výrazně liší. Při využití takové karty zpravidla není vyžadován PIN. Karta obsahuje peníze v sobě, to znamená, že nezprostředkovává přístup k prostředkům na účtu. Z tohoto důvodu je ji třeba po vyčerpání znovu dobít.¹⁴

1.4 Platební systémy

Platební karty všech mezinárodních systémů pracují na stejných principech, avšak liší se od sebe obchodní, marketingovou a technologickou strategií. Za uplynulých padesát let si bankovní systémy MasterCard a VISA vybudovaly vedoucí postavení na tomto trhu.

Z důvodu, že zajišťování provozu platebních karet jen v určitém regionu nebylo ekonomické, se americké banky koncem 60. let rozhodly vybudovat zázemí pro platební karty společně a daly tak vznik bankovním systémům MasterCard a VISA. Platební systémy zajišťují efektivní infrastrukturu, jednotnou identifikaci vydavatele karty, jednotné ověření a zpracování transakcí, jednotná pravidla pro používání karet a pro reklamace a centrální marketing.

Z hlediska organizace se rozlišují dva systémy platebních karet, a to otevřený a uzavřený. Hlavním rozdílem mezi těmito systémy je způsob, jakým se karty vydávají. U otevřeného systému, ke kterému patří například MasterCard a VISA, nevydávají karty přímo jeho provozovatelé, ale skládají se z velkého počtu bank a dalších institucí, které karty nabízejí svým klientům. Ty si samy stanovují podmínky pro vydání karet. V případě uzavřených

¹³ Zdroj: SCHLOSSBERGER, c. d. (pozn. 1), s. 142-143

¹⁴ Zdroj: DVOŘÁK, c. d. (pozn. 3), s. 203

systemů, ke kterým patří například Diners Club nebo JCB, vydávají karty přímo provozovatelé systému, i když v některých zemích k tomu dochází prostřednictvím partnerů.¹⁵

1.5 Možnosti využití

Platební karty nabízejí jejím držitelům různé možnosti využití, se kterými se mohou pojit i některé doprovodné služby. Karty mohou plnit vícero funkcí naráz, nebo být zaměřeny pouze na některé z nich. Mezi hlavní z těchto funkcí patří:

- **Výběr hotovosti v bankomatech** – ve vyspělých zemích je tato funkce velmi oblíbená. Klient osvědčuje svou oprávněnost k takovému úkonu zadáním identifikačního čísla PIN (angl. personal identification number), které je zaznamenáno na magnetickém proužku, případně čipu na kartě. V případě, kdy je číslo třikrát po sobě nesprávně zadáno, bankomat kartu zabaví, eventuálně ji zablokuje i tak, že s ní nebude možné provádět žádné další transakce, tedy například ani transakce zadávané přes internet. Automat ověřuje právoplatnost klienta k provedení transakce s kartou, tedy zjišťuje, zdali je na účtu, ke kterému je karta vázána, dostatečné krytí. Při online spojení s emitující institucí nebo autorizačním centrem probíhá autorizace velmi rychle a trvá jen několik sekund. Bankomaty někdy bývají označovány zkratkou ATM, značící anglický výraz automated teller machine.
- **Přímé bezhotovostní placení** – takovéto placení lze kartami provádět běžně ve vybraných obchodech, restauracích, letištích, benzinových čerpadlech a dalších místech, kde příslušné karty přijímají. Je-li obchod vybaven pokladním terminálem (angl. point of sale, běžně užívaná zkratka POS), potom platba probíhá prakticky stejně jako při užití bankomatu. Emitent platební karty zpravidla ve svých podmínkách stanovuje maximální limit výše platby.

Vedle těchto funkcí mohou být s některými kartami spojeny určité doprovodné služby. Nejrozšířenější a nejvýznamnější z nich jsou:

- Různé formy pojištění – zpravidla pojištění základních rizik spojených se služebními cestami.
- Asistenční služby – mezi ty se řadí například právní pomoc, půjčku na nepředpokládané naléhavé cestovní výdaje atd.
- Poskytování slev – na vybrané zboží či služby.
- Služby spojené s řešením náhrady a pomoci při ztrátě karty.¹⁶

¹⁵ Zdroj: JURÍK, c. d. (pozn. 2), s. 142-143

1.6 Spotřebitelský úvěr se zaměřením na revolvingový úvěr

Pokud je řeč o platebních kartách, je vhodné se zmínit i o spotřebitelských úvěrech, zejména pak o úvěru revolvingovém. Je to nejen z důvodu, že společnosti, které karty vydávají, se těmito úvěry ve většině případů zabývají, ale i proto, že kreditní karty na základě jednoho z nich fungují. Tím je úvěr revolvingový.

Spotřebitelské úvěry jsou veškeré úvěry, které jsou poskytovány soukromým osobám a domácnostem a slouží k financování nákupu spotřebních předmětů, pořízení nebo stavbě bytů a rodinných domků či ke krytí jiných spotřebních výdajů. Primárním zdrojem splácení spotřebitelských úvěrů je běžný příjem klienta.

Smlouva o úvěru musí mít písemnou formu a mimo jiné musí obsahovat podmínky, za kterých lze měnit úrokovou sazbu z úvěru, výši, počet, četnost, popř. data splátek úvěrů, úroků a poplatků, poplatky a jejich výši, kterou bude spotřebitel za určitých podmínek muset zaplatit, a roční procentní sazbu, která vyjadřuje celkové náklady vynaložené spotřebitelem na úvěr, vyjádřené jako procento z částky poskytnutého úvěru.

Roční procentní sazba se stanovuje následujícím vzorcem:

$$\sum_{k=1}^m \frac{A_k}{(1+i)^{t_k}} = \sum_{k'=1}^{m'} \frac{A'_{k'}}{(1+i)^{t_{k'}}$$

kde je

- k číselné označení části úvěru poskytnutého v určitém čase,
- A_k absolutní výše části úvěru poskytnutého v čase k,
- k' číselné označení splátky úvěru, úroků či poplatků v určitém čase,
- $A'_{k'}$ absolutní výše splátky úvěru v čase k' (včetně poplatků a úroků),
- m počet částí úvěru poskytnutých v různých časových termínech,
- m' počet splátek úvěru, úroků a poplatků,
- t_k časové období vyjádřené v letech od poskytnutí úvěru do poskytnutí k-té části úvěru,
- $t_{k'}$ časové období vyjádřené v letech od poskytnutí úvěru do provedení splátky úvěru, úroků či poplatků,
- i roční úroková sazba vyjadřující efektivní úrokovou sazbu z daného spotřebitelského úvěru.

¹⁶ Zdroj: DVOŘÁK, c. d. (pozn. 3), s. 198-199

Revolvingový spotřebitelský úvěr

Mezi tyto úvěry se řadí veškeré spotřebitelské úvěry, které jsou poskytovány formou úvěrového rámce. Klient může do tohoto rámce čerpat úvěr zcela automaticky a úrok platí pouze na skutečně čerpaný úvěr. Podmínkou pro získání úvěru je zpravidla stabilní příjem a důvěryhodnost klienta. Výše rámce obvykle bývá stanovena dle čistého příjmu klienta. U úvěrů tohoto typu není obvykle požadováno žádné další zajištění. Termín a způsob splácení úvěru závisí čistě na rozhodnutí klienta. Výhodou tohoto typu úvěrů je, že není třeba pro každou půjčku sepsat novou smlouvu. Právě i proto je tento typ úvěrů velmi často spojován s kreditními kartami.¹⁷

1.7 Výhody a nevýhody

Výhody a nevýhody platebních karet lze hodnotit ze tří pohledů, konkrétně z pohledu držitele karty, obchodníka a finanční instituce, která kartu vydala.

Z hlediska držitele karty lze za výhody považovat pohodlí při placení, jednoduché užití a nošení karty v porovnání s hotovostí, zabezpečení při ztrátě karty, akceptování bankami a obchodníky v mnoha zemích (tedy i na cestách v zahraničí bez nutnosti přesně plánovat rozsah výdajů) a zabezpečením proti inflaci, protože prostřednictvím karty lze zboží koupit nyní na úvěr, tedy dříve, než se zvýší ceny. Pomocí platební karty je možno taktéž snížit bankovní poplatky, neboť umožňuje všechny nákupy vypořádat jednou měsíční splátkou. Za výhodu lze považovat i podrobný přehled výdajů provedených kartou, zajištěný výpisem veškerých transakcí.

Nevýhody vyplývající z užívání platební karty mohou být poplatky, poměrně vysoká úroková sazba v případě, kdy dojde k čerpání úvěru, možnost ztráty a následných podvodů s kartou a dále je možné, že karta bude klienta „vybízet“ ke spontánní koupi zboží, které by si v situaci, kdy by u sebe neměl dostatek hotovosti, nekoupil.¹⁸

Co se obchodníků týče, platební karty jim poskytují jistotu, jelikož karta je zárukou platby, pomáhají zvyšování obrátu, snižují bezpečnostní riziko vznikající při používání hotovosti a navíc je část propagace hrazena vystavovateli platebních karet. Mezi nevýhody pro obchodníky lze řadit placení poplatků v důsledku zajištění možnosti přijímání platebních karet, počáteční náklady, kdy je nutno investovat do zařízení spojených s platebními kartami, a možnost vzniku nedobytných pohledávek.

¹⁷ Zdroj: DVOŘÁK, c. d. (pozn. 3), s. 282-286

¹⁸ Zdroj: DVOŘÁK, c. d. (pozn. 3), s. 205-206

Finanční společnosti skrze platební karty získávají příjem z poplatků za služby hrazené firmami, které sestávají z dohodnutého procenta z jejich obratu vytvořeného prostřednictvím karet a vstupního poplatku, a příjem z úroku za zákazníky využívající úvěr. Mezi nevýhody je možno řadit riziko plynoucí z podvodů a opět riziko vzniku nedobytných pohledávek.¹⁹

1.8 Legislativa

Ačkoliv bezhotovostní platební styk je velmi významnou, dokonce v mnoha ohledech významnější bankovní službou než platební styk hotovostní, po stránce právní byl do roku 2002 mnohem méně regulován. Tato situace se změnila okamžikem publikace tzv. zákona o platebním styku.

V nejobecnější rovině jsou však vztahy mezi klienty jako účastníky vzájemného bezhotovostního platebního styku částečně upraveny obchodním, případně občanským zákoníkem a zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance. Úkolem centrální banky je zajišťovat jednotný platební styk a zúčtování v České republice. Tuto funkci plní prostřednictvím právních předpisů upravujících činnost bankovní sféry.²⁰

Zákon o platebním styku

Zákonem, který se platebních karet týká asi nejvíce, je zákon o platebním styku. V celém zákonu o platebním styku je kladen velký důraz na posílení práv klienta – spotřebitele, ať fyzické nebo právnické osoby, a odpovědnost poskytovatele služby, který je zejména v případě klienta fyzické osoby „silnější“ smluvní stranou. Jako profesionál má totiž výhodnější pozici než klient, který není v této oblasti zběhlý.

Zákon o platebním styku zpracovává předpisy Evropské unie a upravuje činnost některých osob oprávněných poskytovat platební služby a vydávat elektronické peníze, účast v platebních systémech a vznik a provozování platebních systémů, práva a povinnosti poskytovatelů platebních služeb a uživatelů platebních služeb a práva a povinnosti vydavatelů elektronických peněz a držitelů elektronických peněz.

Zákon rovněž stanovuje podmínky pro zapsání do registru vydavatelů elektronických peněz Českou národní bankou a vymezuje rozsah dohledu a kontroly Českou národní bankou.

¹⁹ Zdroj: JANEČKOVÁ, c. d. (pozn. 4), s. 51

²⁰ Zdroj: SCHLOSSBERGER, Otakar a Marcela SOLDÁNOVÁ. Platební styk. 3., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2005. ISBN 80-726-5072-6., s. 18-19

Zajímavé je, že v některých situacích není podle zákona povolení ČNB k vydávání platební karty potřeba. Jestliže subjekt vydává platební prostředek v rámci tzv. omezené sítě, např. kartu, která je určena k placení pouze v rámci jednoho obchodního domu, nejedná se o platební službu podle zákona a takováto služba nespadá pod regulaci platebního styku. Příkladem mohou být dárkové karty.²¹

Zákon o spotřebitelském úvěru

Zákon o spotřebitelském úvěru se platebních karet rovněž dotýká, a to nejen kvůli činnosti, kterou se obvykle instituce vydávající platební karty zabývají, ale i proto, že některé karty přímo na základě spotřebitelského úvěru fungují.

Zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje některá práva a povinnosti související se spotřebitelským úvěrem. Spotřebitelským úvěrem se pro účely tohoto zákona rozumí odložená platba, půjčka, úvěr nebo jiná obdobná finanční služba poskytovaná nebo přislíbená spotřebiteli věřitelem, nebo zprostředkovatelem.

V zákonu lze nalézt informační povinnosti pro nabízení spotřebitelských úvěrů a důsledky, které jejich porušení nese. V tomto směru se zaměřuje i na reklamy a například uvádí, že reklama na takový úvěr musí jasným, výstižným a zřetelným způsobem obsahovat roční procentní sazbu nákladů. Dále zákon uvádí povinnost posoudit schopnost spotřebitele úvěr splácet, zaobírá se náležitostmi úvěrové smlouvy a v příloze stanovuje způsob výpočtu roční procentní sazby nákladů. Dozorčí činnost je ze zákona vykonávána Českou obchodní inspekcí s výjimkou dozoru nad činností subjektů, u nichž dozor vykonává Česká národní banka.²²

1.9 Marketingový pohled

Využívání platebních karet neznamená jen nový produkt, ale i nový přístup k distribuci, a to nejen finančních sužeb, ale i služeb maloobchodu. Platební karty umožňují především přístup ke dvěma finančním službám, kterými jsou transfer plateb a poskytnutí úvěru.

Maloobchodní firmy, které by se trendu platebních karet odmítaly přizpůsobit, mohou riskovat ztrátu podstatného podílu na příslušném trhu. Kromě toho přijímáním platebních karet rozšiřuje malý obchodník svou klientelu a to především směrem k bohatším tržním segmentům.

²¹ Zdroj: Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů [online]

²² Zdroj: Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů [online]

Maloobchodníci dále podstupují nižší riziko v případě bankovních karet, než kdyby vydávali karty vlastní. Emitující instituce totiž zajišťuje platby a nese náklady rizikových pohledávek a podvodů. Tato výhoda převyšuje výhody vlastních karet maloobchodu, ačkoliv ty přispívají k tvorbě loajálních zákazníků. Největší riziko v souvislosti s kreditními kartami plyne z nedobytných pohledávek. Veškerá rizika vedou ke zvyšování úroků z úvěrů poskytovaných prostřednictvím kreditních karet.

Profil držitele platební karty je výsledkem jeho původu, tedy vzdělání, příjmu, bydliště, rodiny a věku. K tomu dále patří i frekvence užívání karty, druhy uskutečněných nákupů a počet karet, které dotyčná osoba vlastní. Analýza těchto profilů, chování jejich majitelů a způsobu užívání karet je důležitá pro úspěšnou marketingovou politiku.

Kdo užívá platební karty

Profil držitele platební karty je ovlivňován programy spojenými s držením karty a jejich zaváděním a propagací. Marketing platebních karet byl zpočátku zaměřen zejména na vyšší příjmové skupiny, které mohly snadněji získat prostředky spojené s vydáním kreditní karty.

Průměrný držitel karty bývá zpravidla osoba střední třídy s bankovním účtem. Faktory, které ovlivňují užití kreditních karet, jsou sociální a kulturní, podnikatelské a ekonomické, politické a technologické.

Jedním z těchto faktorů jsou příjmy. Vyšší příjmové skupiny totiž nakupují více zboží, proto využívají mechanismus, který usnadňuje transakce. Co se vzdělání týče, jeho vyšší stupeň bývá spojován s vyšším příjmem, a proto se vydavatelé karet mohou zaměřovat na studenty, jako na potenciální budoucí uživatele platebních karet. Užívání platebních karet je ovlivněno i věkem. Karet zpravidla více užívají mladší rodiny, zejména s dětmi, i když příjem těchto rodin nemusí být nejvyšší. Naopak starší lidé jsou méně důvěřiví vůči koupím na úvěr a taktéž zřejmě hůře chápou technické aspekty spojené s užíváním karet.

Rozdíly ve využití kreditních karet u různých sociálních skupin

Dle výzkumu provedeným v USA členové nižších socioekonomických skupin zpravidla častěji užívají kreditní karty ke koupím zboží na splátky. Důvodem je jejich odlišný vztah k tzv. odloženému uspokojení. Nižší socioekonomické třídy mají větší sklon k impulzivním nákupům a menší rezistenci k nákupu, zatímco střední třída spíše odloží spotřebu a má tedy

větší sklon k úsporám. Vyšší třídy karty využívají především z důvodu většího pohodlí plateb.²³

1.10 Vydavatelé

Nejčastější vydavatele platebních karet v současné době lze rozdělit do tří skupin:

- banky a bankovní asociace,
- finanční společnosti,
- obchodní domy, letecké, telekomunikační, olejářské společnosti apod.

Ačkoliv v počátcích jejich existence byly platební karty doménou nebankovních institucí, dnes je tomu spíše naopak. V celosvětovém trhu karet jsou dominantní dva systémy bankovních asociací – VISA a MasterCard. Členy těchto bankovních asociací jsou banky po celém světě. Rozsáhlé asociace se staly dominantními vydavateli karet, protože při mezinárodním využití karet bylo zapotřebí zajistit snadnou identifikaci karet, možnost rychlého ověření oprávněnosti držitele karty provést danou transakci i způsob zúčtování provedených transakcí.²⁴

Mezi nejznámější nebankovní platební karty patří karty, které vydávají společnosti Diners Club nebo JCB. Tyto nebankovní subjekty vydávají mezinárodně platnou nebankovní kartu nebo udělují licenci umožňující jiným vydavatelům emitovat platební karty pod jejich značkou.

Velmi často platební karty vydávají i další vydavatelé jako například obchodní řetězce, cestovní kanceláře nebo dopravní instituce na bázi karet tuzemských nebo dokonce pouze oblastních.²⁵

1.10.1 Rozdíly mezi bankovními a nebankovními institucemi

Mezi bankovními a nebankovními institucemi je možno spatřit několik rozdílů. Prvním, poměrně zřejmým, rozdílem je, že nebankovní instituce vydávající platební karty nemusí mít poskytování finančních služeb jako hlavní obor jejich podnikání, jako tomu je například u telekomunikačních společností či obchodních domů.

Druhým, pro klienta mnohem podstatnějším, rozdílem je úroveň regulace. Jelikož nebankovní instituce nemají rozsahově takový dopad na celý finanční sektor, bývá jejich činnost méně regulována ve srovnání s bankami, což znamená, že se jich legislativa a státní dohled netýká

²³ Zdroj: JANEČKOVÁ, c. d. (pozn. 4), s. 50-55

²⁴ Zdroj: DVOŘÁK, c. d. (pozn. 3), s. 195

²⁵ Zdroj: SCHLOSSBERGER, c. d. (pozn. 1), s. 139

až v takovém rozsahu. To může mít negativní dopad, neboť důsledkem toho je vstup do oblasti volnější, a tak se úroveň poskytovaných služeb může u jednotlivých subjektů výrazně lišit. Banky by tedy měly být pro klienta jakousi zárukou větší bezpečnosti, což ovšem nutně neznamená, že stejně kvalitní či dokonce kvalitnější služby nelze nalézt i u nebankovní společnosti.

V případě společností poskytujících úvěry (tedy vydávajících kreditní karty) se tato situace ale pravděpodobně brzy změní, jelikož je v současné době připravována novelizace zákona o spotřebitelském úvěru, která by mimo jiné nebankovním subjektům ukládala povinnost získat licenci od České národní banky a disponovat počátečním kapitálem nejméně 20 milionů korun.²⁶

Nižší úroveň regulací a nařízení na druhou stranu umožňuje nebankovním institucím být vstřícnější ohledně požadavků na žadatele o úvěr. Většina z nich posuzuje schopnost klienta splácet mnohem mírněji než banky a dávají tak šanci i klientům, kteří by u banky neměli na úvěr nárok. Z toho pro instituci plyne ale větší riziko, proto bývá úroková míra a roční procentní sazba nákladů obvykle vyšší než u bank. Co dále hovoří ve prospěch nebankovních institucí, je rychlost vyřízení úvěru, která je obvykle doprovázena minimální administrativou.

Nebankovní instituce rovněž, na rozdíl od bank, nevedou běžné účty, do kterých by si klient ukládal své vlastní peníze pro budoucí užití, tudíž u nich nelze očekávat nabídku debetních karet.

²⁶ Zdroj: PETŘÍČEK, Martin. Dlužníkům se uleví, poslanci chtějí určit strop pro penále - iDNES.cz [online]

2 NABÍDKA NEBANKOVNÍCH KARET V ČR

Jedním z hlavních cílů této práce je zmapovat trh nebankovních platebních karet v České republice. Toto mapování bude zaměřeno na karty vydávané široké veřejnosti, tedy fyzickým osobám. Vzhledem k povaze platebních karet a nebankovních institucí se tato část bude týkat pouze karet kreditních a tzv. elektronických peněženek. Taktéž se bude zabývat pouze kartami s univerzálním využitím, neboť se na trhu vyskytuje i obrovské množství karet limitovaných buď účelem, za kterým jsou využívány, nebo místem, kde je lze využít. Mezi takové karty patří například předplacené karty mobilních operátorů, palivové karty, nebo různé elektronické peněženky vydávány společnostmi zprostředkujícími městskou hromadnou dopravu. Zmapování celé takové nabídky by vyžadovalo mnohem náročnější výzkum a mělo by značný vliv na rozsah práce.

2.1 Kreditní karty

Kreditní karty lze hodnotit na základě několika kritérií. Mezi ty nejpodstatnější patří nepochybně výše úrokové sazby, délka bezúročného období, výše úvěrového rámce, výše minimální splátky, doplňkové služby ke kartě, benefity plynoucí z jejího užívání a poplatky. Mezi nejběžnější poplatky u kreditní karty patří:

- Poplatek za vydání kreditní karty – jednorázový.
- Poplatek za vedení karty – obvykle účtován jednou za rok, popřípadě měsíčně.
- Poplatek za vedení úvěrového účtu – obvykle účtován měsíčně.
- Poplatek za měsíční výpis – vytvoření a zaslání výpisu bývá častokrát zpoplatněno, i když ze zákona by mělo být bezplatné. Vydavatel karty ale může stanovit hlavní způsob měsíčních výpisů a doplňkové, které mohou být zpoplatněny.
- Poplatek za výběr hotovosti – při výběru hotovosti z bankomatu nebo na přepážce banky. Za výběr hotovosti je obvykle ihned účtován i úrok bez ohledu na to, zda je celá částka uhrazena do data splatnosti či nikoli.
- Poplatek za blokaci karty nebo vydání nové karty – vydavatel si může účtovat poplatek při požádání o blokaci karty v důsledku její ztráty či krádeži.
- Sankční poplatky:
 - Poplatek za nedodržení data splatnosti – v případě, kdy není do stanoveného data splatnosti uhrazena minimální splátka.
 - Poplatek za překročení limitu – při překročení smluvně stanovené výše kreditního limitu.²⁷

²⁷ Zdroj: NACHER, Patrik. Vše o kreditní kartě [online]

Kreditní karty v České republice nejčastěji vydávají banky a nebankovní instituce zabývající se poskytováním různých druhů úvěrů. V rámci nebankovních institucí se konkrétně jedná o společnosti Home Credit a. s., COFIDIS s. r. o., Diners Club CS, s. r. o. a ESSOX s. r. o.

Do roku 2015 mezi tyto instituce patřila i společnost CETELEM ČR, a. s., která se však v daném roce spojila se svou zahraniční mateřskou společností, tudíž v současné době své služby již nabízí pod bankovní licenci.²⁸ Stejně tak mezi nebankovní instituce poskytující kreditní karty patřila i společnost Credium, a. s., u které ale v průběhu roku 2013 její akcionář rozhodl o postupném ukončení jejích aktivit, tudíž společnost už nepřijímá nové klienty a kartu tak nelze získat.²⁹

2.1.1 Home Credit

Společnost Home Credit a.s., založená v roce 1997, je jedním z předních poskytovatelů spotřebitelského financování v České republice. Společnost nabízí širokou škálu úvěrových produktů: půjčky v místě prodeje, úvěry na automobily, hotovostní půjčky, kreditní karty a konsolidaci úvěrů. Společnost Home Credit a.s. je členem skupiny Home Credit. Ta je jedním z předních poskytovatelů spotřebitelského financování ve střední a východní Evropě a Asii.³⁰

Společnost Home Credit nevydává pouze vlastní kreditní karty, ale zajišťuje vydávání karet i pro další její partnery. Spolu s jejími partnery společnost také spravuje síť Premia. Jedná se o sdružení partnerů společnosti Home Credit, které držitelům Premia karet nabízí zvýhodněné nákupy. V současné době je možné s Premia kartou získat až 10 % z hodnoty nákupu na zhruba třinácti stech obchodních místech v celé ČR. Navíc zaplacením Premia kartou v jakémkoliv obchodě mimo síť Premia získává její majitel automaticky 1 % z ceny nákupu na svůj prémiový účet. Získané prémiové koruny může klient následně využít dle typu své Premia karty. Vybraní partneři sítě Premia taktéž poskytují při placení Premia kartou okamžité slevy, a to v některých případech až do výše 50 %.

Ke kartám Premia lze sjednat tři typy pojištění. Pojištění proti zneužití karty nabízí Home Credit prostřednictvím pojišťovny ke všem kreditním kartám za 15 Kč měsíčně. Kromě finanční škody vzniklé zneužitím karty poskytuje také náhradu škody za ztracené či odcizené klíče a osobní doklady (občanský průkaz, řidičský průkaz a pas). Pojištění výdajů nabízí Home Credit ke kartám i dalším produktům. Klientům jej pojišťovna plní v případě

²⁸ Zdroj: Cetelem se stal bankou [online]

²⁹ Zdroj: Výroční zpráva 2014, Credium, a.s. [online]

³⁰ Zdroj: Profil společnosti • Home Credit a.s. [online]

nepříznivé životní události, jako je dlouhodobá pracovní neschopnost, ztráta zaměstnání či ukončení podnikání, přiznání invalidity nebo úmrtí. Třetím typem pojištění, které společnost ke kartám nabízí, je pojištění schopnosti splácet.

Společnost ke kartám také zajišťuje službu SMS info, kdy po každém zaplacení kartou i výběru z bankomatu zasílá potvrzující SMS zprávu, potvrzuje, když jí platba dorazí na účet a když jsou peníze z karty převedeny na bankovní účet klienta. Z každé zprávy se navíc držitel karty dozví, kolik peněz mu na kartě zbývá na další nákupy. Cena služby SMS info činí 19 Kč na měsíc.

Další užitečnou službou, kterou společnost ve spojení s kreditními kartami zajišťuje, je internetová aplikace Správce financí, kde mají její klienti neustálý přehled o jejich splátkách a transakcích.

Jelikož se ve všech případech jedná o karty MasterCard, umožňují využití bezpečnostního protokolu 3D Secure, který zvyšuje zabezpečení karty proti zneužití na internetu. Každou online transakci kartou je třeba potvrdit jednorázovým kódem, který přijde klientovi na mobil nebo e-mail. Službu lze využít u všech internetových obchodníků, kteří ověření 3D Secure podporují. Tato služba je poskytována zcela zdarma.

U karet společnosti lze využít bezúročně období až 51 dnů (trvá vždy do 20. dne následujícího měsíce od uskutečněního nákupu). Bezúročné období se zde ale týká pouze transakcí provedených u obchodníka nebo na internetu. Na částky, které jsou čerpány z bankomatu nebo převedeny na účet, se období nevztahuje.

Po žadatelích o vydání kreditní karty společnost vyžaduje občanství ČR, zletilost, dva doklady totožnosti a prokázání trvalých zdrojů příjmů.

Mezi karty, jejichž vydání v současné době společnost Home Credit zprostředkovává, patří Premia karta Home Credit, Clubcard kreditní karta Premium, Extra karta, DATART karta Premia, Premia karta České pojišťovny, Nákupní karta Premia a Karta Desetina. Všechny tyto karty umožňují bezkontaktní placení. Karty jsou, vyjma Extra karty a Clubcard kreditní karty Premium, neembosovány.³¹

³¹ Zdroj: Premia karta • Home Credit a.s. [online]

Premia karta Home Credit

Jedná se o základní typ karty Premia, kterou Home Credit vydává. Její hlavní výhodou je možnost zapojení se do sítě partnerských obchodů Premia. „Prémiové Kč“ jsou zasílány prostřednictvím poukázek v intervalu dvou měsíců po získání minimální částky pro vydání poukázky, tedy 100 Kč.

Tabulka 1 - Podmínky Premia karty Home Credit

<i>Maximální výše úvěrového rámce</i>	500 000 Kč
<i>Maximální délka bezúročného období</i>	51 dní
<i>Výše úrokové sazby</i>	26,28 % p. a. (= 2,19 p. m.)
<i>Minimální výše měsíční splátky</i>	4 %, min. 400 Kč
<i>Poplatek za elektronický měsíční výpis</i>	0 Kč
<i>Poplatek za papírový měsíční výpis</i>	0 Kč
<i>Poplatek za vydání karty</i>	0 Kč, 180 Kč pokud jde o náhradní kartu
<i>Měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu</i>	49 Kč (= 588 Kč ročně)
<i>Poplatek za výběr hotovosti z bankomatu</i>	1 % z částky, min. 85 Kč v tuzemsku, 1 % z částky, min. 100 Kč v zahraničí a na přepážkách bank a směnárén
<i>Zablokování platební karty</i>	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle Úvěrových podmínek Premia karty Home Credit [online]

O tuto kartu lze jednoduše požádat prostřednictvím online formuláře na stránkách společnosti Home Credit. Pojištění výdajů lze zřídit podle typu balíčku za 69 Kč u balíčku PLUS či 99 Kč měsíčně u balíčku PREMIUM. Balíček PREMIUM obsahuje na rozdíl od balíčku PLUS navíc pojistné krytí pro případ ztráty příjmu ze zaměstnání či podnikání. Limit pro hotovostní čerpání činí 5 000 Kč týdně, limit pro nákupy v obchodech 60 000 Kč týdně a v jeho rámci limit pro platby na internetu 3 000 Kč týdně s tím, že může být na základě žádosti klienta dočasně zvýšen.

Clubcard kreditní karta Premium

Clubcard kreditní karta je kreditní karta, kterou Home Credit vydává v rámci Tesco Finančních služeb. Lze ji využívat při každodenních nákupech a sbírat body na konto

Clubcard, kterými si klient zlevní příští nákupy v Tesco. Tyto body jsou každé tři měsíce automaticky zaslány poštou v podobě peněžních poukázek na nákup v obchodech Tesco.

Za každých 10 Kč zaplacených kartou klient získá 2 body v obchodech Tesco, 2 až 20 bodů u partnerů sítě Premium a 1 bod ve všech ostatních obchodech v tuzemsku i v zahraničí nebo na internetu, kde přijímají karty MasterCard.

Za každých nasbíraných 1 000 Clubcard bodů klient obdrží Clubcard poukázku na nákupy v Tesco, v hodnotě 100 Kč, která zlevní další nákupy, případně je s ní možno nakoupit zadarmo.³²

Tabulka 2 - Podmínky Clubcard kreditní karty Premium

<i>Maximální výše úvěrového rámce</i>	500 000 Kč
<i>Maximální délka bezúročného období</i>	51 dní
<i>Výše úrokové sazby</i>	26,28 % p. a. (= 2,19 p. m.), 11,88 % p. a. (= 0,99 p. m.) při čerpání úvěru nad 30 000 Kč
<i>Minimální výše měsíční splátky</i>	4 %, min. 400 Kč
<i>Poplatek za elektronický měsíční výpis</i>	0 Kč
<i>Poplatek za papírový měsíční výpis</i>	0 Kč
<i>Poplatek za vydání karty</i>	0 Kč, 180 Kč pokud jde o náhradní kartu
<i>Měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu</i>	49 Kč (= 588 Kč ročně)
<i>Poplatek za výběr hotovosti z bankomatu</i>	1 % z částky, min. 85 Kč v tuzemsku, 1 % z částky, min. 100 Kč v zahraničí a na přepážkách bank a směnárén
<i>Zablokování platební karty</i>	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle Úvěrových podmínek Clubcard kreditní karty Premium [online]

O kartu lze požádat prostřednictvím internetového portálu itesco.cz nebo osobně na stánku Tesco Finančních služeb v prodejnách. Pro pojištění výdajů a limity výběrů platí totéž, co pro Premia kartu Home Credit. Karty jsou si v podmínkách velmi podobné, liší se však věrnostním programem, se kterým jsou spojeny. Dalším rozdílem je nižší úroková sazba u této karty při čerpání nad 30 000 Kč.

³² Zdroj: Clubcard kreditní karta Premium | Tesco Finanční služby [online]

Extra karta

Extra karta umožňuje získat slevu až 40 % na služby od O2 a slevu minimálně 3 % u vybraných partnerů O2 Extra výhod. S kartou lze od O2 opakovaně nakupovat telefony nebo tablety na splátky s 0% úrokem. Výše slevy na O2 služby je odstupňována podle měsíční útraty na Extra kartě následovně:

- 5% úspora při útratě 2-999 Kč,
- 10% úspora při útratě 1 000-1 999 Kč,
- 15% úspora při útratě 2 000-4 999 Kč,
- 20% úspora při útratě 5 000-9 999 Kč,
- 30% úspora při útratě 10 000-19 999 Kč,
- 40% úspora při útratě nad 20 000 Kč.

Úspora však může dosahovat pouze maximální hodnoty 2 000 Kč.³³

Tabulka 3 - Podmínky Extra karty

<i>Maximální výše úvěrového rámce</i>	500 000 Kč
<i>Maximální délka bezúročného období</i>	51 dní
<i>Výše úrokové sazby</i>	26,28 % p. a. (= 2,19 p. m.)
<i>Minimální výše měsíční splátky</i>	4 %, min. 400 Kč
<i>Poplatek za elektronický měsíční výpis</i>	0 Kč
<i>Poplatek za papírový měsíční výpis</i>	0 Kč
<i>Poplatek za vydání karty</i>	0 Kč, 180 Kč pokud jde o náhradní kartu
<i>Měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu</i>	49 Kč (= 588 Kč ročně) – účtován pouze pokud klient v daném měsíci neučinil žádnou transakci kartou
<i>Poplatek za výběr hotovosti z bankomatu</i>	1 % z částky, min. 85 Kč v tuzemsku, 1 % z částky, min. 100 Kč v zahraničí a na přepážkách bank a směnárén
<i>Zablokování platební karty</i>	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle Sazebníku poplatků a odměn Extra karty [online]

³³ Zdroj: Výhody Extra karty | O2 [online]

O kartu lze zažádat online prostřednictvím webového portálu o2.cz. Pro pojištění výdajů a limity výběrů jsou opět stejné podmínky jako u Premia karty Home Credit. Karty se opět liší primárně věrnostním programem a také v tom, že poplatek je u Extra karty účtován pouze, pokud klient kartu nevyužívá, respektive s ní neprovede v daném měsíci žádnou transakci.

DATART karta Premia

Tato karta je určena pro zákazníky maloobchodních prodejen specializujících se na spotřební elektroniku DATART. Stejně jako ostatní karty Premia odměňuje za každý nákup a umožňuje získávat slevy v široké síti partnerských obchodů a dále umožňuje rozložit první nákup do pravidelných splátek s výhodnějším úročením. Kartu lze obdržet pouze při koupi jakéhokoliv zboží v prodejnách DATART na splátky. Podmínky karty jsou prakticky totožné s Premia kartou Home Credit s výjimkou, že vedení úvěrového účtu je v prvním roce od uzavření smlouvy zdarma. Karty jsou totožné, i co se týče věrnostního programu.³⁴

Premia karta České pojišťovny

Hlavní výhodou této karty je možnost zlevnění produktů u České pojišťovny, Penzijního fondu České pojišťovny a ČP Zdraví. Karta je zároveň určená pouze pro klienty těchto institucí. Lze o ni požádat na obchodních místech České pojišťovny nebo prostřednictvím online formuláře na webových stránkách www.premiakartacp.cz. Podmínky jsou opět velice podobné Premia kartě Home Credit s následujícími rozdíly:

- měsíční poplatky jsou v prvním roce trvání smlouvy 0 Kč,
- měsíční poplatky jsou v dalších letech trvání smlouvy rovněž nulové při dosažení bezhotovostního obratu na kartě za předcházejících 12 měsíců ve výši minimálně 36 000 Kč,
- „prémiové Kč“ získané prostřednictvím věrnostního programu Premia této karty lze uplatnit pouze na vybrané pojistné produkty společností uvedených výše, minimální hodnota výběru musí být 51 Kč.³⁵

Nákupní karta Premia

Nákupní kartu Premia lze získat pouze nabídnutím ze strany obchodního partnera sítě Premia. Tím je také dána změna způsobu výběru „prémiových Kč“ oproti Premia kartě Home Credit. V případě této karty se uplatňují pouze u obchodníka, který s klientem uzavřel smlouvu,

³⁴ Zdroj: Úvěrové podmínky DATART karty Premia [online]

³⁵ Zdroj: Úvěrové podmínky Premia karty České pojišťovny [online]

na základě které byla karta vydána. K výběru dochází automaticky čerpáním úvěru na kartě při platbě za zboží či služby u daného obchodníka. Dochází tak k ponížení celkově čerpané úvěrové částky. Podmínky této karty jsou opět totožné s podmínkami Premia karty Home Credit, vyjma následujících bodů:

- maximální výše úvěrového rámce činí 200 000 Kč,
- měsíční poplatky jsou v prvním roce trvání smlouvy 0 Kč,
- měsíční poplatky jsou v dalších letech trvání smlouvy rovněž nulové při dosažení bezhotovostního obrátu na kartě za předcházejících 12 měsíců ve výši minimálně 36 000 Kč.³⁶

Karta Desetina

Tato karta je prozatím určena pouze pro stávající klienty společnosti Home Credit, kteří často využívají nákup na splátky. Prostřednictvím této karty mohou využívat splátkový produkt 1/10. Cena nákupu je v rámci tohoto programu rozdělena na desetiny. Klient v době koupě zaplatí 10 % z celkové ceny zboží či služby a poté zaplatí dalších 10 měsíčních splátek v hodnotě 10 % z celkové ceny. Navýšení při takové koupi tedy činí 10 %. Minimální hodnota nákupu musí být alespoň 2 000 Kč. Při nákupech do 2 000 Kč a výběrech hotovosti z bankomatu se splátkový produkt neuplatňuje.³⁷

Tabulka 4 - Podmínky karty Desetina

<i>Minimální výše úvěrového rámce</i>	10 000 Kč
<i>Maximální výše úvěrového rámce</i>	40 000 Kč
<i>Maximální délka bezúročného období pro bezhotovostní transakce nezařazené do splátkového programu Desetina a na hotovostní transakce</i>	51 dní
<i>Výše úrokové sazby pro bezhotovostní transakce nezařazené do splátkového programu Desetina a na hotovostní transakce</i>	26,28 % p. a. (= 2,19 p. m.)
<i>Minimální výše měsíční splátky</i>	4 %, min. 400 Kč
<i>Poplatek za elektronický měsíční výpis</i>	0 Kč

³⁶ Zdroj: Představení karty Nákupní karta Premia [online]

³⁷ Zdroj: Dodatek k úvěrové smlouvě Home Credit karty Desetina [online]

<i>Poplatek za papírový měsíční výpis</i>	0 Kč
<i>Poplatek za vydání karty</i>	0 Kč, 180 Kč pokud jde o náhradní kartu
<i>Měsíční poplatek za vedení úvěrového účtu</i>	35 Kč (= 420 Kč ročně)
<i>Poplatek za výběr hotovosti z bankomatu</i>	1 % z částky, min. 85 Kč v tuzemsku, 1 % z částky, min. 100 Kč v zahraničí a na přepážkách bank a směnárén
<i>Zablokování platební karty</i>	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle Karta Desetina • Home Credit a.s. [online]

Kartu Desetina lze pojistit stejným způsobem jako ostatní karty společnosti Home Credit. Tato karta není zapojena do věrnostního programu Premia.

2.1.2 Cofidis

COFIDIS je mezinárodní finanční společnost, která se specializuje na poskytování spotřebitelských úvěrů na dálku. Nabízí především online půjčky a rozmanité spotřebitelské a revolvingové úvěry. V České republice COFIDIS poskytuje své finanční služby od roku 2004. Společnost byla založena ve Francii v roce 1982. Původně vznikla proto, aby umožnila klientům nakupovat na splátky v zásilkové společnosti 3 Suisses. Postupem času začal COFIDIS více rozvíjet své aktivity a nabízet sortiment jednoduchých produktů pro širokou veřejnost.³⁸

O jakýkoliv úvěr u společnosti COFIDIS může požádat pouze občan ČR starší 18 let s doložitelným příjmem, bez zápisu v registrech dlužníků a s platným telefonickým kontaktem. Žadatel musí mít potvrzení o výši příjmu, kopii výpisu z bankovního účtu, oboustrannou kopii občanského průkazu a kopii dalšího dokladu, potvrzujícího jeho totožnost.³⁹

Společnost nabízí dvě karty, jsou jimi platební karta Cofidis a úvěrová karta Magnet.

Karta Cofidis

Platební kartu Cofidis je možno získat spolu s půjčkou Hotovost, kterou lze sjednat online, nebo také při zakoupení zboží na splátky, ať už v kamenných obchodech či na internetu,

³⁸ Zdroj: Společnost Cofidis | Cofidis [online]

³⁹ Zdroj: Podmínky získání úvěru | Cofidis [online]

u partnerů společnosti COFIDIS. Karta je součástí programu MasterCard Priceless Specials, který umožňuje při placení kartou u vybraných obchodníků získat peníze zpět.⁴⁰

Na kartu lze u společnosti sjednat pojištění JISTOTA, které pokrývá rizika spojená s neschopností splácet úvěr z důvodu ztráty zaměstnání, dočasné pracovní neschopnosti, úplné ztráty samostatnosti nebo úmrtí. Měsíční pojistné u pojištění JISTOTA činí 0,65 % z výše aktuálního dluhu.⁴¹

Tabulka 5 - Podmínky karty Cofidis

<i>Poplatek za poskytnutí úvěru</i>	0 Kč
<i>Minimální výše úvěrového rámce</i>	10 000 Kč
<i>Maximální výše úvěrového rámce</i>	150 000 Kč
<i>Maximální délka bezúročného období</i>	0 dní
<i>Výše úrokové sazby</i>	24 % p. a. (19 % p. a.)
<i>Minimální výše měsíční splátky</i>	3 %, min. 1 500 Kč
<i>Poplatek za měsíční výpis</i>	0 Kč
<i>Poplatek za poukázání peněžních prostředků poštovní poukázkou</i>	49 Kč
<i>Poplatek za vydání karty</i>	0 Kč
<i>Měsíční poplatek za vedení karty</i>	49 Kč (= 588 Kč za rok)
<i>Poplatek za výběr hotovosti z bankomatu</i>	1 % z čerpané částky, min. 50 Kč
<i>Zablokování platební karty</i>	0 Kč
<i>Limit pro výběr z bankomatu</i>	10 000 Kč denně

Zdroj: vlastní zpracování podle SAZEBNÍK – revolvingový spotřebitelský úvěr N-TIMES [online]

Poplatky za vedení karty Cofidis jsou první rok zdarma. Výše úrokové sazby je odstupňována podle výše úvěrového rámce. 24 % p. a. platí pro rámec od 10 000 Kč do 60 000 Kč včetně a 19 % p. a. platí pro rámec od 70 000 Kč do 150 000 Kč včetně. Zvláštností této kreditní karty je naprostá absence bezúročného období, tudíž jakékoliv čerpání se okamžitě úročí.

Karta Magnet

Úvěrová karta Magnet je určena pro zákazníky zásilkových katalogů Blancheporte a 3Pagen společnosti CEMOD - CZ s. r. o., primárně k financování jejich nákupů. Využít ji lze ale

⁴⁰ Zdroj: Platební karta Cofidis Mastercard s odměnami | Cofidis [online]

⁴¹ Zdroj: Pojištění JISTOTA | Cofidis [online]

i stejným způsobem jako kteroukoliv jinou univerzální kreditní kartu. Zákazníci za každý nákup v katalogu nad 1 500 Kč placený touto kartou získávají poštovné a balné zdarma, v hodnotě od 140 Kč. O kartu lze zažádat spolu s objednávkou telefonicky, faxem či papírově a dále prostřednictvím elektronické online žádosti u společnosti COFIDIS.⁴²

Tabulka 6 - Podmínky karty Magnet

<i>Poplatek za poskytnutí úvěru</i>	0 Kč
<i>Minimální výše úvěrového rámce</i>	20 000 Kč
<i>Maximální výše úvěrového rámce</i>	40 000 Kč
<i>Maximální délka bezúročného období</i>	0 dní
<i>Výše úrokové sazby</i>	1,74 % p. m. (= 20,88 % p. a.)
<i>Minimální výše měsíční splátky</i>	4 %, min. 200 Kč
<i>Poplatek za elektronický měsíční výpis</i>	0 Kč
<i>Poplatek za papírový měsíční výpis</i>	39 Kč
<i>Poplatek za poukázání peněžních prostředků poštovní poukázkou</i>	49 Kč
<i>Poplatek za vydání karty</i>	0 Kč
<i>Měsíční poplatek za vedení karty</i>	49 Kč (= 588 Kč za rok)
<i>Poplatek za výběr hotovosti z bankomatu</i>	1 % z čerpané částky, min. 50 Kč
<i>Zablokování platební karty</i>	0 Kč
<i>Limit pro výběr z bankomatu</i>	10 000 Kč denně

Zdroj: vlastní zpracování podle Sazebníku pro smlouvy o spotřebitelském úvěru MAGNET [online] a Aktivního letáku ke kartě Magnet [online]

Stejně jako u karty Cofidis, ani u karty Magnet neexistuje bezúročné období. Kartu Magnet lze rovněž stejným způsobem pojistit. Vedení karty je taktéž v prvním roce zdarma.

2.1.3 Diners Club CS

Společnost Diners Club je nejstarším provozovatelem systému mezinárodních platebních karet na světě. Diners Club CS je dceřinou společností Diners Club Austria, jedné z nejúspěšnějších franšíz Diners Club International. V roce 2010 se Diners Club Czech sloučila se sesterskou společností Diners Club Slovakia a vznikla nová společnost - Diners Club CS. Diners Club CS získala dvakrát mezinárodní ocenění „Best franchise“ ve sdružení Diners Club EMEA (Evropa, Střední východ, Afrika).

⁴² Zdroj: Úvěrová karta Magnet [online]

Primární snahou společnosti je poskytovat nadstandardní servis uspokojující i tu nejnáročnější klientelu. Karty Diners Club nabízí mnoho jedinečných benefitů jako např. asistenční služby do zahraničí, exkluzivní cestovní pojištění, přístup do více než 450 letištních salónek, speciální zvýhodnění u partnerů po celém světě a mnoho dalších. Kreditní karty Diners Club jsou určeny jak pro soukromou, tak i firemní klientelu a jsou akceptovány po celém světě milióny smluvních partnerů a umožňují přístup k hotovosti na více než 800 000 hotovostních místech.⁴³

Společnost nabízí soukromým klientům 4 druhy kreditních karet. Patří mezi ně Diners Club Pure, Pure+, Golf a Classic. O všechny lze zažádat online prostřednictvím internetových stránek www.dinersclub.cz. Jejich nevýhodou je ale bohužel to, že žádná z nich není prozatím opatřena čipem pro bezkontaktní platby.

Diners Club rovněž spravuje online portál, kde klienti mají možnost získat přehled o všech realizovaných transakcích, úhradách či výpisech a také mobilní aplikaci, která dovede například prostřednictvím GPS klienty nasměrovat k nejbližšímu bankomatu.

Podmínkami pro vydání karty jsou plnoletost a doložení trvalého příjmu. Každá žádost o vydání karty je společností individuálně posuzována.

Tabulka 7 - Podmínky karet Diners Club

<i>Typ Diners Club karty</i>	<i>Pure</i>	<i>Pure+</i>	<i>Golf</i>	<i>Classic</i>
<i>Minimální výše úvěrového rámce</i>	30 000 Kč			50 000 Kč
<i>Maximální výše úvěrového rámce</i>	200 000 Kč	350 000 Kč		700 000 Kč
<i>Roční poplatky za vedení karty</i>	0 Kč	1 490 Kč	1 990 Kč	2 490 Kč
<i>Maximální délka bezúročného období</i>	55 dní			
<i>Výše úrokové sazby</i>	9,9 % p. a.			
<i>Minimální výše měsíční splátky</i>	3 %, min. 250 Kč			
<i>Měsíční poplatek za elektronický výpis</i>	0 Kč			
<i>Měsíční poplatek za papírový výpis</i>	15 Kč			

⁴³ Zdroj: DINERS CLUB CS | Diners Club CS [online]

<i>Blokace karty a vydání náhrady</i>	0 Kč
<i>Zaslání SMS upomínky</i>	0 Kč
<i>Poplatek za výběr hotovosti z bankomatu</i>	2 % z částky + 39 Kč v tuzemsku i v zahraničí
<i>Poplatek za převod finančních prostředků z karty na účet</i>	2 % z částky
<i>Hotovostní limit</i>	50 000 Kč týdně, max. do výše úvěrového rámce

Zdroj: vlastní zpracování podle Sazebníku poplatků - soukromé karty Diners Club [online]

Obrovskou výhodou těchto karet pro klienta je, že bezúročné období se týká i výběru hotovosti z bankomatu a převodu peněz na bankovní účet. Všechny uvedené karty jsou součástí slevového programu Diners Club Privileges a rovněž i věrnostního programu Club Rewards. Ten jejich držitelům umožňuje získat za nasbírané body atraktivní odměny luxusního charakteru. Mohou mezi ně patřit různé delikatesy, spotřební elektronika, parfémy, módní doplňky a jiné. Držitel karty za každých 400 korun za transakci uhrazených kartou získá 1 bod a za 1 zúčtovací období může získat až 200 bodů. Se všemi kartami je také spojena možnost získat zlevněné vstupné na exkluzivní předpremiéry do kin a zakoupení vstupu do více než 650 letištních salonků po celém světě. Jak je možno zde i v tabulce vidět, spousta podmínek je pro karty společná. Otázkou tedy zůstává, v čem se karty liší, když jsou za jejich vedení stanoveny různě vysoké poplatky.

U karty Pure+ dochází k povýšení věrnostního programu na Premium Rewards, kdy držitel karty obdrží 1 bod již za každých 135 korun uhrazených kartou za prvních 13 500 Kč v rámci 1 zúčtovacího období a za každých 215 korun uhrazených kartou při obratech nad 13 500 Kč v rámci 1 zúčtovacího období. Maximální počet bodů, který za takové období může obdržet, je zvýšen na 600.

Karta Golf, jak již název napovídá, přináší doplňkové služby zaměřené na golfisty. Spolu s kartou získají golfový balíček pojištění platný v tuzemsku i v zahraničí a 20% slevu na vybraných českých a slovenských golfových hřištích.

Karta Classic umožňuje bezplatný vstup do letištních salonků do určité výše. Se všemi třemi kartami (tedy vyjma karty Pure) se také pojí cestovní pojištění pro držitele a všechny

spolucestující s pojistným krytím až 150 milionů korun, pokud s kartou za posledních 60 dnů před vycestováním do zahraničí držitel provedl alespoň jednu transakci.⁴⁴

2.1.4 ESSOX

Společnost ESSOX s. r. o. patří mezi nejvýznamnější nebankovní poskytovatele finančních služeb v České republice a je významným členem finanční skupiny Komerční banky a také patří do mezinárodní finanční skupiny Société Générale. Společnost působí na trhu již od roku 1993. Součástí finanční skupiny Komerční banky (Société Générale) se ESSOX s.r.o. stal v roce 2004. ESSOX je již řadu let členem České leasingové a finanční asociace a zakládajícím členem sdružení SOLUS. Dále je také uživatelem Nebankovního registru klientských informací (NRKI) a Bankovního registru klientských informací (BRKI) a patří i do Asociace pro elektronickou komerci.

Mezi hlavní činnosti společnosti patří poskytování financování nákupu spotřebního zboží a služeb, financování nákupu nových i ojetých automobilů, neúčelových hotovostní půjček a kreditních karet. Společnost dále zprostředkovává pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, havarijní pojištění, pojištění schopnosti splácet a pojištění kreditních karet.⁴⁵

Žadatel o úvěr u společnosti ESSOX se musí prokázat občanským průkazem a dalším dodatečným dokladem totožnosti. Pro úvěry do 60 000 Kč nemusí dokládat potvrzení o příjmu. Úvěr je možno uzavřít pouze prostřednictvím obchodních partnerů společnosti, a to i v internetových obchodech.

Společnost ESSOX provozuje dvě kreditní karty, kterými jsou karta ESSOX Bonus Futuro a ESSOX Benefit. V současné době ale ESSOX nepřijímá nové požadavky na aktivaci karty ESSOX Benefit. Z tohoto důvodu se práce bude věnovat pouze kartě druhé.

Karta Bonus Futuro

Karta Futuro je určena pro stávající klienty společnosti ESSOX, pro vydání karty tedy existuje podmínka předchozího uzavření spotřebitelského úvěru či leasingu a je chápána jako věrnostní program.

Ke kartě je možno sjednat i pojištění VEGA či Super VEGA od společnosti Komerční pojišťovna, a. s. S pojištěním VEGA může klient získat peněžní náhradu v případě krádeže či zneužití jeho mobilního telefonu, kreditní karty, za zcizené klíče nebo osobní doklady.

⁴⁴ Zdroj: Soukromí klienti | Diners Club CS [online]

⁴⁵ Zdroj: O nás | Essox [online]

Pojištění Super VEGA k tomu všemu ještě přidává pojištění nákupu za nejnižší cenu (pokud klient doloží výhodnější cenu zboží, které kartou již zakoupil, pojištění mu rozdíl kompenzuje), pojištění bezpečného transportu zakoupeného zboží a pojištění zakoupeného zboží v případě krádeže nebo loupeže při vloupání či násilném přepadení. Roční cena pojištění VEGA činí 285 Kč a v případě Super VEGA 600 Kč. Pojištění schopnosti splácet je součástí kreditní karty Futuro.⁴⁶

Tabulka 8 - Podmínky karty Bonus Futuro

<i>Poplatek za poskytnutí úvěru</i>	0 Kč
<i>Minimální výše úvěrového rámce</i>	5 000 Kč
<i>Maximální výše úvěrového rámce</i>	100 000 Kč
<i>Maximální délka bezúročného období</i>	40 dní
<i>Výše úrokové sazby</i>	16,68 % p. a. až 27,48 % p. a. podle aktuální výše revolvingového úvěru
<i>Minimální výše měsíční splátky</i>	5 %, min. 150 Kč
<i>Poplatek za elektronický měsíční výpis</i>	0 Kč
<i>Poplatek za papírový měsíční výpis</i>	30 Kč
<i>Poplatek za vydání karty</i>	0 Kč u první karty, 400 Kč v případě ztráty či odcizení
<i>Měsíční poplatek za vedení účtu</i>	50 Kč – pouze pokud klient v daném měsíci čerpá úvěrový rámec
<i>Poplatek za výběr hotovosti z bankomatu</i>	25 Kč u bankomatů Komerční banky, a. s., 60 Kč u ostatních tuzemských bankomatů, 1 % z částky, min. 100 Kč v zahraničí
<i>Zablokování platební karty</i>	0 Kč
<i>Limit pro výběr z bankomatu</i>	10 000 Kč denně

Zdroj: vlastní zpracování podle Sazebníku platného od 1. 9. 2015 [online]

Bezúročné období se netýká výběru hotovosti. Před každou měsíční splátkou je držiteli odesílána SMS upomínka za poplatek 5 Kč. Týdenní limit pro bezhotovostní platby činí 50 000 Kč. Jedná se o elektronickou kartu uplatnitelnou v síti MasterCard.

⁴⁶ Zdroj: KARTA BONUS FUTURO | Essox [online]

2.1.5 Srovnání

Podmínky jednotlivých karet jsou natolik odlišné, že nejlepším způsobem, jak takové karty porovnat, je využití modelových situací. Cílem tohoto porovnání je najít optimální kartu pro člověka (fyzickou osobu), který má v úmyslu ji využít primárně jako platební nástroj umožňující pohodlnější provádění transakcí na nejrůznějších místech a případně jako nástroj na překlenutí drobného nedostatku finančních prostředků mezi výplatami, které bude splácet včas, v rámci bezúročného období. Nebude se tedy jednat o žádné půjčky dlouhodobějšího rázu. Práce dále vychází z předpokladu, že žadatel nemá s žádnou ze společností předchozí zkušenosti a z hlediska pohodlí a jednoduchosti si nepřeje, aby vydání karty bylo podmíněno dřívějším úvěrem či jinou službou uzavřenou u společnosti. Měsíčně v průměru kartou zaplatí nákupy za 5 000 Kč a provede jeden výběr z tuzemského bankomatu v hodnotě 2 000 Kč. Peníze z bankomatu vybírá v polovině zúčtovacího období.

Za takových podmínek lze jako první vyřadit obě karty společnosti COFIDIS, neboť čerpání z nich se, vzhledem k absenci bezúročného období, okamžitě úročí, což má negativní dopad na finanční situaci klienta. Obě karty COFIDIS jsou zároveň podmíněny předchozím uzavřením úvěru. To platí i pro kartu společnosti ESSOX a dále kartu Desetina, Premia kartu České pojišťovny (respektive předchozí uzavření pojištění) a DATART Premia kartu od společnosti Home Credit. O Nákupní kartu Premia klient zase nemůže zažádat, neboť je nabízena ze strany obchodníků. Z nabídky společnosti Diners Club lze poměrně bezpečně usoudit, že karty Golf a Classic nebudou pro našeho klienta nejvýhodnější, vzhledem k výši poplatku za jejich vedení a specifickému zaměření jejich doplňkových služeb, které jsou cíleny spíše na majetnější klientelu.

Pro účely hledání optimální karty pro modelového zájemce tedy zůstávají Premia karta Home Credit, Clubcard kreditní karta Premium, Extra karta a karty Pure a Pure+ od společnosti Diners Club. Nejprve je třeba stanovit základní měsíční náklady spojené s provozem karty.

Tabulka 9 - Základní měsíční poplatky vybraných karet

<i>Premia karta Home Credit</i>	49 Kč
<i>Clubcard kreditní karta Premium</i>	49 Kč
<i>Extra karta</i>	0 Kč
<i>Diners Club Pure</i>	0 Kč
<i>Diners Club Pure+</i>	124 Kč

Zdroj: vlastní propočty

U všech karet je uvažována základní verze služeb, tudíž v měsíčních nákladech není zahrnováno dobrovolné pojištění či další nabízené zpoplatněné doplňkové služby. U karet Diners Club je uvažována elektronická forma výpisů. Po přičtení poplatku za měsíční výběr z bankomatu a případného úroku z něj se hodnoty změní do podoby v následující tabulce.

Tabulka 10 - Měsíční poplatky vybraných karet včetně poplatků a úroků plynoucích z užití bankomatu

<i>Premia karta Home Credit</i>	156 Kč
<i>Clubcard kreditní karta Premium</i>	156 Kč
<i>Extra karta</i>	107 Kč
<i>Diners Club Pure</i>	79 Kč
<i>Diners Club Pure+</i>	203 Kč

Zdroj: vlastní propočty

Pouhé porovnání na základě těchto poplatků by ovšem bylo nedostatečné, neboť z užívání karet u obchodníků plynou i určité peněžně vyjádřitelné výhody v rámci věrnostních programů. Práce se dále tedy pokusí tyto programy zohlednit a zjistit, do jaké míry jsou karty schopny samy hradit náklady plynoucí z takového používání, respektive jejich schopnost případně generovat zisk pro klienta. Je nutno mít na paměti, že „body“ do věrnostních programů se sbírají pouze prostřednictvím transakcí provedených u obchodníků a přes internet. Výběry z bankomatu se tedy nezapočítávají.

V případě všech věrnostních programů bude práce zaujímat pesimistický přístup, tedy počítat to nejnižší, zato však jisté zvýhodnění. Vypočtené hodnoty tedy budou nejnižší získatelný bonus, který však u individuálních klientů může být i několikanásobně vyšší.

U Premia karty Home Credit se jedná o zisk 1 % z každé transakce provedené v síti MasterCard na prémiové konto. V případě klienta této modelové situace se jedná o minimální zisk 50 „prémiových Kč“. Za předpokladu, že klient posléze daný kupón u vybraného

obchodníka uplatní, lze o tuto částku zohlednit měsíční náklady s kartou spojené a klient se tak dostane na částku 106 Kč za měsíc. Pokud by klient daný měsíc nevybral hotovost z bankomatu, tento bonus by kompenzoval celou výši základního měsíčního poplatku za kartu.

Clubcard kreditní karta Premium klienta odměňuje jedním bodem za každých 10 korun zaplacených kartou v síti MasterCard. Za každých 1 000 takových bodů obdrží poukázku na 100 Kč. Pro modelového klienta to tedy znamená měsíční zisk 500 bodů, ekvivalent 50 Kč. V obchodech Tesco je bodový zisk dvojnásobný, utratil-li by v nich klient měsíčně částku 2 000 Kč z celkové sumy 5 000 Kč, už by se dostal měsíčně na zisk 700 bodů, ekvivalent 70 Kč. V rámci zachování pesimistického přístupu budou však náklady zohledněny o nižší hodnotu a dostanou se opět na částku 106 Kč za měsíc. Stejně jako v předchozím případě, i tato poukázka by kompenzovala základní měsíční poplatek za kartu.

V případě Extra karty nelze minimální úsporu vyčíslit, neboť karta poskytuje slevu na O2 služby, jejíž velikost se odvíjí od měsíční útraty na kartě. Při útratě 5 000 Kč sleva činí 20 % z celkové částky.

Prováděním plateb pomocí kreditních karet společnosti Diners Club klient taktéž získává věrnostní body, za které může „zakoupit“ různé zboží prostřednictvím online portálu eLounge. Karty se ale liší v tom, jakou „rychlostí“ klient tyto body získává. U karty Pure se jedná o jeden bod za každých 400 Kč a u karty Pure+ v tomto případě o jeden bod za každých 135 Kč. Po nahlédnutí na bodové ohodnocení zboží různých kategorií na portálu eLounge a po jeho porovnání vůči jeho běžné ceně v Kč, u náhodného vzorku 45 položek činí průměrná hodnota jednoho bodu 2,6 Kč. Při měsíčním objemu transakcí 5 000 Kč činí zisk u karty Pure 12 bodů (ekvivalent 31 Kč) a v případě karty Pure+ 37 bodů (ekvivalent 96 Kč). Rozdíl činí pomyslných 65 Kč ve prospěch karty Pure+, který ovšem nekompensuje rozdíl 124 Kč mezi výší základního měsíčního poplatku u obou karet. Ten u karty Pure+ ale zahrnuje i cestovní pojištění.

Se zohledněním všech postupů užitých při tomto srovnání se jeví pro modelového klienta být nejlevnější variantou karta Pure od společnosti Diners Club s výslednými měsíčními náklady po zohlednění věrnostního programu 44 Kč. Měl by ale mít na paměti, že karty společnosti nejsou bezkontaktní, tudíž jejich používání při placení není až tak rychlé a pohodlné. Také by se měl ujistit, že karty Diners Club jsou přijímány u obchodníků, u kterých obvykle nakupuje.

Ze srovnání je taktéž patrné, že posouzení výhodnosti kreditních karet není vůbec jednoduché a že přesně jej dokáže vykonat pouze klient sám. Srovnání taktéž poukázalo na fakt, že výběr z bankomatu prostřednictvím kreditních karet je zejména u menších částek poměrně nákladná záležitost, kterou by měl klient před provedením důkladně zvážit.

Pro lepší porovnání úvěrových podmínek vybraných karet bude využito druhé modelové situace. Klient 1. 5. vybere z bankomatu částku 10 000 Kč. Tuto jistinu bude po následujících 10 měsících splácet v pravidelné výši 1 000 Kč. Pro karty u společnosti Home Credit toto znamená překročení týdenního limitu na výběr z bankomatu bez předchozí domluvy se společností, což vzhledem k tomu, že se jedná pouze o ilustrační příklad, nebude bráno v potaz. V případě Extra karty bude uvažováno, že ji klient během daného období pravidelně využívá, za účelem lepšího znázornění, jak velký vliv mají poplatky za vedení na velikost celkového navýšení u karet Home Credit, které jsou si úvěrovými podmínkami jinak velmi podobné. U karet Diners Club je uvažováno zúčtovací období začínající prvním dnem v měsíci a končící posledním dnem v měsíci.

Tabulka 11 - Přehled splátek úvěru u vybraných karet

	<i>Premia karta Home Credit</i>	<i>Extra karta</i>	<i>Diners Club Pure</i>	<i>Diners Club Pure+</i>
<i>Splátka včetně poplatků a úroků připadající na:</i>				
<i>1. měsíc</i>	1 368,00 Kč	1 319,00 Kč	1 239,00 Kč	1 363,00 Kč
<i>2. měsíc</i>	1 246,10 Kč	1 197,10 Kč	1 074,25 Kč	1 198,25 Kč
<i>3. měsíc</i>	1 224,20 Kč	1 175,20 Kč	1 066,00 Kč	1 190,00 Kč
<i>4. měsíc</i>	1 202,30 Kč	1 153,30 Kč	1 057,75 Kč	1 181,75 Kč
<i>5. měsíc</i>	1 180,40 Kč	1 131,40 Kč	1 049,50 Kč	1 173,50 Kč
<i>6. měsíc</i>	1 158,50 Kč	1 109,50 Kč	1 041,25 Kč	1 165,25 Kč
<i>7. měsíc</i>	1 136,60 Kč	1 087,60 Kč	1 033,00 Kč	1 157,00 Kč
<i>8. měsíc</i>	1 114,70 Kč	1 065,70 Kč	1 024,75 Kč	1 148,75 Kč
<i>9. měsíc</i>	1 092,80 Kč	1 043,80 Kč	1 016,50 Kč	1 140,50 Kč
<i>10. měsíc</i>	1 070,90 Kč	1 021,90 Kč	1 008,25 Kč	1 132,25 Kč
<i>Celkem zaplaceno</i>	11 794,50 Kč	11 304,50 Kč	10 610,25 Kč	11 850,25 Kč
<i>Prům. výše splátky</i>	1 179,45 Kč	1 130,45 Kč	1 061,03 Kč	1 185,03 Kč
<i>Celkové navýšení</i>	1 794,50 Kč	1 304,50 Kč	610,25 Kč	1 850,25 Kč

Zdroj: vlastní propočty

Výše všech položek u Clubcard kreditní karty Premium byla totožná jako u Premia karty Home Credit. Rozdíl by u těchto dvou karet vznikl až při čerpání úvěru nad 30 000 Kč, kdy by Clubcard karta nabízela pro klienta mnohem výhodnější úrokovou sazbu. I v této modelové situaci se ukazuje karta Diners Club Pure být nejvýhodnější. To je dáno především absencí měsíčních poplatků za vedení karty, na poměry kreditních karet velmi nízkou úrokovou sazbou a rovněž i tím, že u karet Diners Club se bezúročné období vztahuje i na výběry z bankomatu.

2.2 Blesk peněženka

Jedinečným projektem na českém trhu v oblasti elektronických peněženek, který splňuje podmínku univerzálnosti, je tzv. BLESK peněženka. Jedná se o předplacenou platební kartu, kterou lze koupit v trafikách, skrz SMS či prostřednictvím e-shopu. Lze s ní bezpečně a anonymně platit u všech obchodníků s platebním terminálem nebo v internetových obchodech označených MasterCard v Česku i v zahraničí. Funguje na stejném principu jako předplacená mobilní SIM karta. Peněženku lze dobít hotovostí na terminálech SAZKY, jakoukoliv platební kartou vydanou v ČR a na Slovensku nebo z českého bankovního účtu skrze její internetový portál či pomocí bankomatu České spořitelny.

BLESK peněženka dává důraz na anonymitu, bezpečnost a kontrolu. Karta nenesé žádné citlivé údaje o svém majiteli ani není spojena s žádným bankovním účtem vedeným na jméno. Díky tomu zároveň není možné, aby někdo kartu zneužil a vysál pomocí ní bankovní účet jejího majitele. Z užívání této karty dále neplyne žádný úrok, protože s ní nelze zaplatit více, než do ní bylo dříve vloženo. Jedná se tedy o nakládání s vlastními penězi držitele karty.

Karta je vhodná k placení na internetu, protože se její majitel nemusí bát ztráty peněz na účtu, lze z ní vybírat hotovost prostřednictvím bankomatů (avšak pouze v České republice) a taktéž ji lze využít k platbám v zahraničí. Majitel se pomocí karty dále může účastnit programu MasterCard Priceless Specials, kdy mu u vybraných obchodníků bude poskytnuta sleva a ušetřené peníze mu budou připisovány na účet Priceless Specials. Po dosažení limitu 100 Kč mu budou peníze zaslány na jím zvolený bankovní účet. Po aktivaci je kartu možno využívat do souhrnného limitu 10 000 Kč, který je ale možné navýšit až na 55 000 Kč za rok.

BLESK peněženku vydává a provozuje společnost MOPET CZ, a.s. Jedná se o společnost regulovanou Českou národní bankou a vlastníčí licenci pro vydávání elektronických peněz. Cílem této společnosti je vytvářet lepší nákupní zkušenost při nakupování.

Jako s každou platební kartou, i s BLESK peněženkou jsou spojené některé poplatky. Patří mezi ně:

Tabulka 12 - Poplatky u BLESK peněžanky

<i>Zakoupení BLESK peněžanky</i>	125 Kč
<i>Dobití peněžanky na SAZKA terminálu</i>	25 Kč
<i>Dobití peněžanky bankovním převodem</i>	25 Kč
<i>Dobití peněžanky platební kartou</i>	25 Kč
<i>Kontrola zůstatku pomocí bankomatu</i>	10 Kč
<i>Kontrola zůstatku pomocí SMS</i>	5 Kč
<i>Změna PIN kódu telefonicky či přes bankomat</i>	15 Kč
<i>Změna propojeného telefonního čísla</i>	15 Kč
<i>Aktivace výběrů z bankomatů v ČR</i>	25 Kč
<i>Výběr z bankomatů v ČR</i>	30 Kč
<i>Převod zůstatku z peněžanky na bankovní účet</i>	30 Kč
<i>Převod zůstatku pomocí poštovní poukázky</i>	70 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle Ceníku služby BLESK peněžanka pro Zákazníky | Bleskpenezenka.cz [online]

Dále při dlouhodobém nepoužívání BLESK peněžanky - 12 po sobě následujících měsíců - je účtován servisní poplatek ve výši 39 Kč za měsíc, maximálně však do výše zůstatku v BLESK peněžence. Tomuto poplatku se lze jednoduše vyhnout použitím BLESK peněžanky alespoň jednou za toto období.⁴⁷

⁴⁷ Zdroj: Blesk peněžanka | Bleskpenezenka.cz [online]

3 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Druhým cílem praktické části práce je provedení dotazníkového šetření, které se věnuje zkušenostem a preferencím české veřejnosti v oblasti platebních karet a nebankovních finančních společností. V závěru se rovněž lehce dotýká finanční gramotnosti v návaznosti na platební karty.

K uskutečnění šetření bylo využito internetové služby Formuláře Google, která umožňuje dotazník jednoduše sestavit a následně i vyhodnotit díky přehlednému výstupu nasbíraných dat ve formě grafů. V dotazníku byly použity pouze uzavřené otázky, neboť právě ty, podle názoru autora práce, nejméně odrážejí respondenty od případného vyplnění.

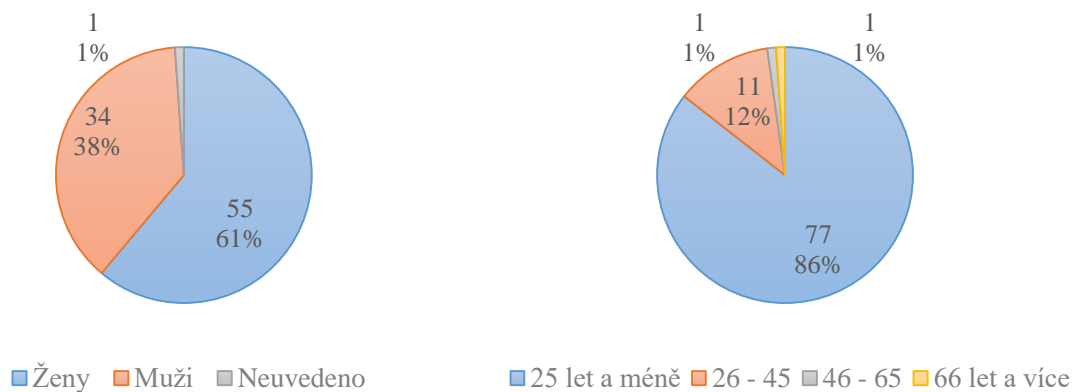
Dotazník byl primárně distribuován prostřednictvím sociálních sítí, a to tím způsobem, že v nich byl umístěn na veřejně přístupných místech. Šetření se tedy mohl účastnit kdokoliv, kdo měl o danou problematiku zájem. Respondenti nebyli vybíráni na základě jakýchkoliv kritérií, neboť vzhledem k zaměření šetření tento požadavek nevznikl.

Ke sběru dat docházelo během druhé poloviny měsíce března. V konečném součtu se šetření účastnilo 90 respondentů. Použitý dotazník je celý k nahlédnutí mezi přílohami na úplném konci práce.

3.1 Prezentace výsledků s komentářem

V této části jsou prezentovány výsledky jednotlivých položených dotazů, a to skupinově nebo individuálně, podle výhodnosti v dané situaci. Výsledky jsou prezentovány primárně pomocí jednoduchých grafů a ve vybraných případech okomentovány postřehy autora.

Demografické rozdělení respondentů

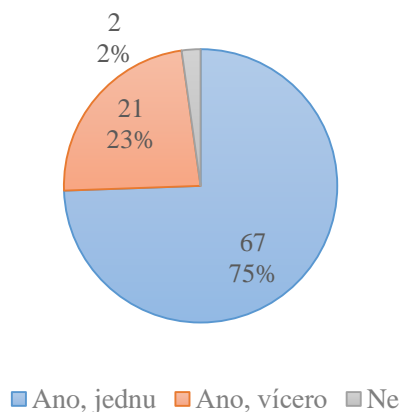

Obrázek 1 - Rozdělení respondentů dle věku

Obrázek 2 - Rozdělení respondentů dle pohlaví

Jak lze z grafů výše vyčíst, nadpoloviční část respondentů tvořily ženy a 1 respondent si nepřál své pohlaví uvést. Z hlediska věku bylo 86 % respondentů 25 let a méně a dalším 12 % bylo 26 až 45 let. Je tedy třeba mít na paměti, že výsledky celého dotazníkového šetření se týkají spíše mladší generace. Takovéto rozdělení respondentů je pravděpodobně dáno způsobem, jakým byl dotazník distribuován.

Vlastníte platební kartu?

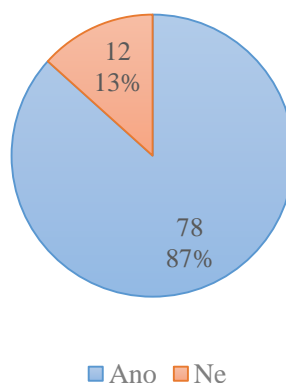

Obrázek 3 - Rozdělení respondentů dle počtu vlastněných karet

Na otázku, zda vlastní platební kartu, odpovědělo 75 % respondentů, že vlastní jednu platební kartu, 23 % respondentů odpovědělo tak, že karet vlastní vícero, a 2 respondenti kartu nevlastní vůbec. Z celkového počtu respondentů tak kartu vlastní 98 %, tedy skoro všichni. U respondentů, kteří karet vlastní více, by bylo v budoucnu zajímavé zjistit, zdali vlastní vícero debetních karet z důvodu vlastnictví několika bankovních účtů, nebo zdali vlastní několik různých druhů karet jako například debetní kartu k bankovnímu účtu a kreditní kartu k překlenutí dočasného nedostatku finančních prostředků.

V následující části byli respondenti dotazováni, zda je některá z karet, které vlastní, od nebankovní instituce, a to nejen finanční. 85 respondentů (tedy 97 %) tvrdí, že nikoliv. Zbývá 3 respondenti kartu od takové společnosti vlastní. Podle dotazovaného vzorku jsou tedy platební karty bankovních institucí na trhu dominantní, což není až takovým překvapením. Z tohoto výsledku se také lze domnívat, že většina držitelů platebních karet vlastní karty vydávané k bankovním účtům.

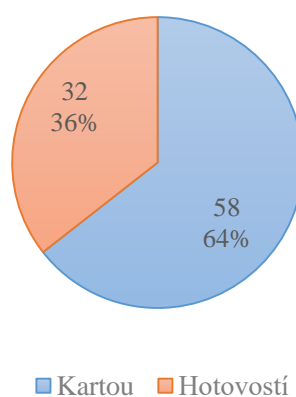
Máte případně další zkušenosti s nebankovními institucemi zabývajícími se finančními službami? (například půjčka)

Obrázek 4 - Rozdělení respondentů dle zkušeností s nebankovními finančními institucemi

Když byla oblast komunikace s nebankovními finančními institucemi rozšířena i o ostatní služby, které tyto instituce poskytují (například půjčky či poradenství), zkušenosti respondentů s nimi již byly o něco četnější. S nebankovními finančními institucemi přišlo do styku 12 respondentů, což je 13 % všech dotazovaných. Na tomto místě lze polemizovat nad tím, zda by při rovnoměrnějším rozložení věku dotazovaných nebylo toto procento i několikanásobně vyšší, jelikož mladší generace se pravděpodobně zatím nedostala do vážnější situace, kdy by musela řešit nedostatek financí prostřednictvím půjčky od některé instituce.

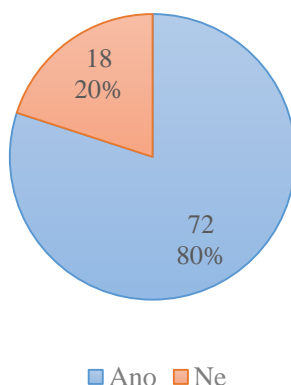
Preferujete platby kartou, či hotovostí?

Obrázek 5 - Rozdělení respondentů dle preferované formy platebního styku

Při dotazu na preferovanou formu platebního styku uvedlo 36 % respondentů, že preferuje platbu hotovostí a 64 % respondentů, že preferuje platbu kartou. Tento výsledek potvrzuje, že platební karty jsou nástrojem, který jeho majitelům ulehčuje a z pohodlně průběh platebního styku. I přesto se ale stále najde nezanedbatelná část lidí, která na hotovost nedá dopustit.

Používáte platební kartu k platbám přes internet?

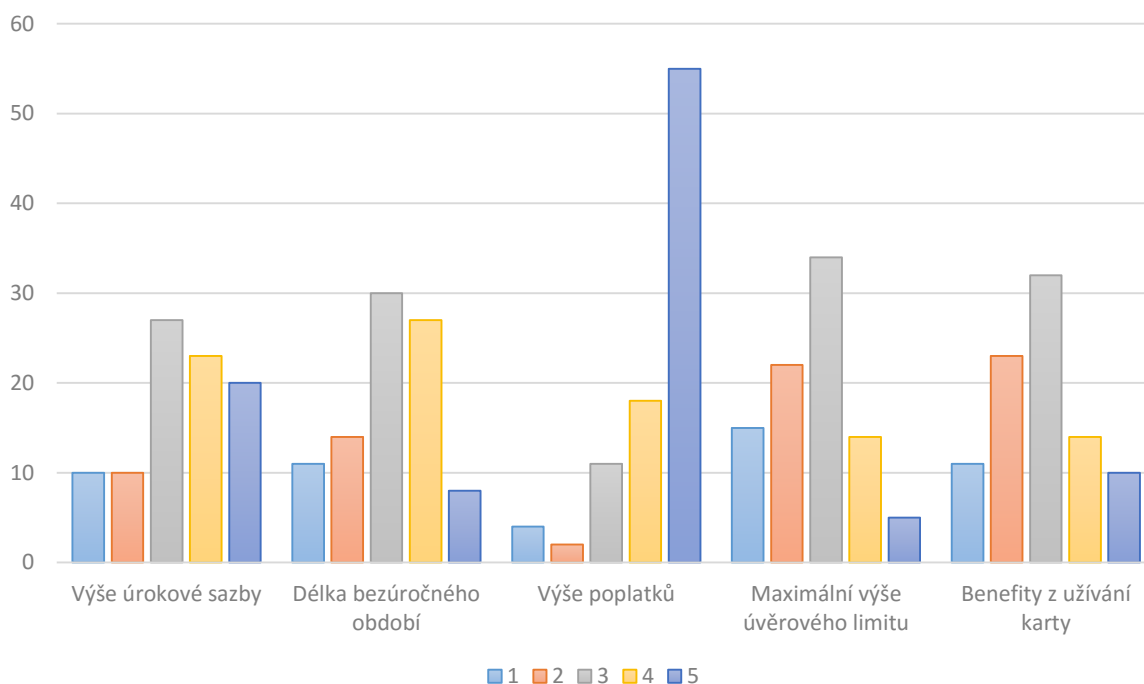
Obrázek 6 - Rozdělení respondentů dle využití platebních karet k internetovým platbám

Platební karty užívá k platbám přes internet 80 % respondentů. Zde se není čemu divit, jelikož platby pomocí platebních karet jsou v tomto případě velmi snadné a téměř okamžité. Jedná se také o skupinu, která by za faktor při výběru karty jistě mohla považovat i službu 3D Secure, která zajišťuje vyšší bezpečnost během těchto plateb pomocí systému dvoustupňového ověření, kdy plátcí nestačí pouze znát údaje z karty, ale platbu musí rovněž potvrdit pomocí zasláného SMS kódu. U zbylých 20 % respondentů by mohlo být předmětem pro další výzkum, zda karty nevyužívají, protože přes internet jednoduše nenakupují, nebo protože mají obavy týkající se bezpečnosti takto provedených transakcí. To samozřejmě platí pouze pro ty respondenty, kteří nezvolili variantu „Ne“ z toho důvodu, že kartu v první řadě vůbec nevlastní.

Hodnocení preferencí u kritérií kreditních karet

V této části dotazníku byli respondenti požádáni o přiřazení váhy k jednotlivým kritériím, které se vztahují ke kreditním kartám, kdy číslo 1 značí váhu nejnižší a číslo 5 naopak nejvyšší. Mezi dotazovaná kritéria patří výše úrokové sazby, délka bezúročného období, výše poplatků, maximální možná výše úvěrového limitu a benefity plynoucí z užívání karty.

Rozdělení četnosti odpovědí respondentů lze vyjádřit následujícím souhrnným grafem:

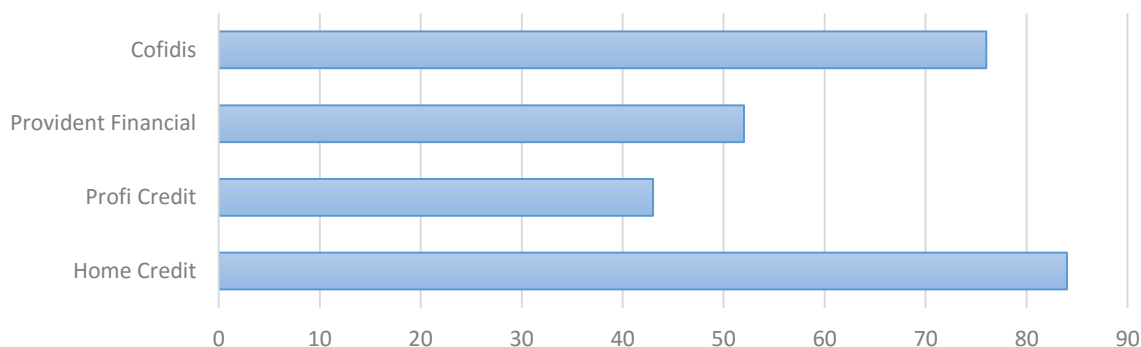

Obrázek 7 - Četnosti odpovědí pro jednotlivá kritéria kreditních karet

Již na první pohled je z tohoto grafu patrné, že nejvyšší váhu respondenti jasně přisuzují výši poplatků. Po zprůměrování všech odpovědí respondenti vyhodnotili důležitost kritérií v následujícím pořadí:

1. výše poplatků (průměrná váha 4,31),
2. výše úrokové sazby (průměrná váha 3,37),
3. délka bezúročného období (průměrná váha 3,08),
4. benefity z užívání karty (průměrná váha 2,88),
5. maximální výše úvěrového limitu (průměrná váha 2,69).

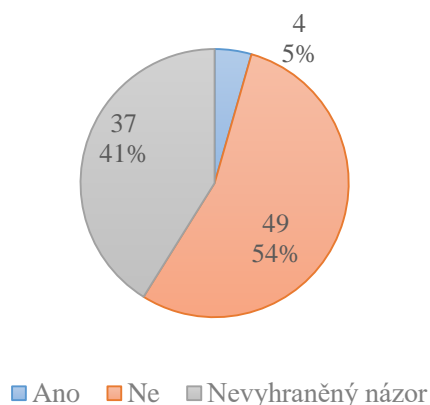
Které z těchto vybraných nebankovních finančních institucí znáte?

Obrázek 8 - Četnost odpovědí ohledně povědomí o existenci vybraných nebankovních finančních institucí

Tato otázka hodnotila úroveň povědomí respondentů o existenci vybraných nebankovních institucí, které se zabývají financemi. Ty byly vybrány zcela náhodně bez ohledu na to, zda vůbec vydávají platební karty. Nejznámější mezi veřejností se ukázala být společnost Home Credit, kterou zná celých 93 % respondentů. To není ani tak překvapivé vzhledem k době, kterou na zdejším trhu působí. Z celkového počtu 90 respondentů vědělo o existenci alespoň jedné ze společností 88, tedy o žádné z těchto firem nikdy neslyšeli pouze 2 respondenti.

Budí ve Vás nebankovní finanční instituce důvěru?

Obrázek 9 - Rozdělení respondentů dle důvěry v nebankovní finanční instituce

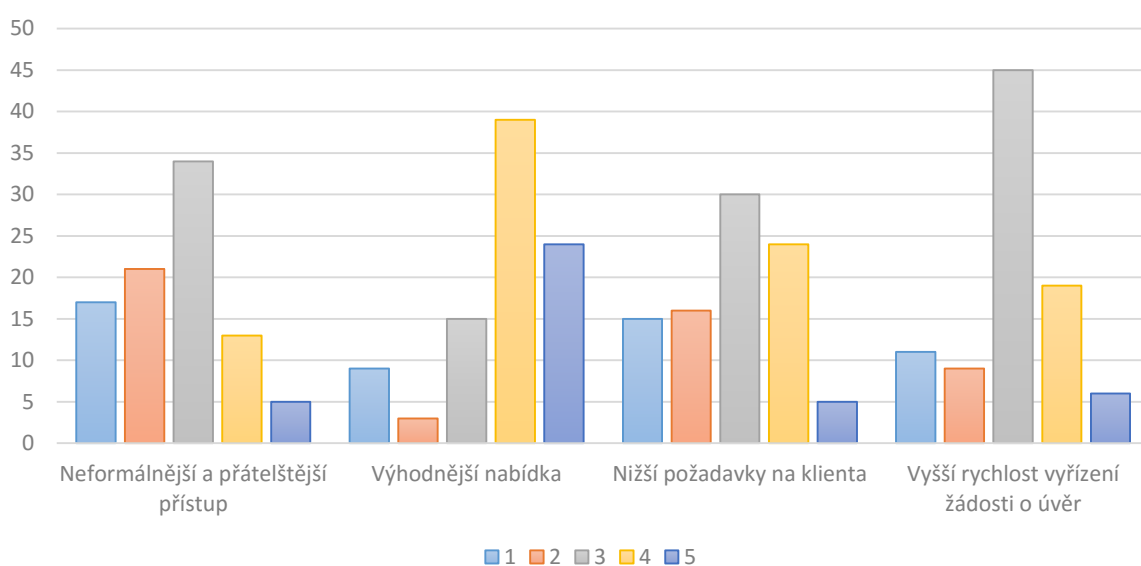
Když byli respondenti dotázáni, zdali v nich nebankovní finanční instituce budí důvěru, více než polovina z nich uvedla, že nikoliv. Tento výsledek z části vysvětluje, proč nejsou nebankovní platební karty u současných držitelů tolik rozšířeny. Případný budoucí výzkum by se v tomto případě mohl zabývat tím, z jakého důvodu tyto instituce v lidech budí nedůvěru, případně co mohou dělat, aby tomu tak nebylo. U respondentů, kteří vybrali možnost „Ne“ by

také mohlo být zajímavé zjistit, zdali v nich naopak budí důvěru banky, nebo jestli jsou nedůvěřiví celkově vůči všem finančním institucím.

Hodnocení kritérií pro výběr nebankovní finanční instituce

V předposlední části dotazníku byli respondenti opět požádáni o přiřazení vah, tentokrát ke kritériím ovlivňujícím výběr nebankovní finanční instituce. Mezi ty byly zařazeny neformálnější a přátelštější přístup, výhodnější nabídka, nižší požadavky na klienta a vyšší rychlost vyřízení žádosti o úvěr.

Odpovědi respondentů jsou opět zaneseny v následujícím souhrnném grafu:

Obrázek 10 - Četnosti odpovědí pro jednotlivá kritéria výběru nebankovní finanční instituce

Hodnota 1 opět značí prisuzování nejnižšího významu a hodnota 5 nejvyššího významu. Při prvním pohledu v tomto grafu je vidno, že se respondenti povětšinou drželi spíše kolem středních hodnot. Po zprůměrování všech odpovědí lze získat následující výsledné pořadí důležitosti jednotlivých kritérií:

1. výhodnější nabídka (průměrná váha 3,73),
2. vyšší rychlost vyřízení žádosti o úvěr (průměrná váha 3),
3. nižší požadavky na klienta (průměrná váha 2,87),
4. neformálnější a přátelštější přístup (průměrná váha 2,64).

Testování finanční gramotnosti respondentů

Poslední část dotazníku se zabývala ověřováním úrovně finanční gramotnosti respondentů v oblasti platebních karet. Část sestávala z 3 otázek. Jednalo se o otázky testového charakteru, tedy bylo na výběr vždy několik možností, kdy pouze jedna z nich byla správná. Na první otázku „Co podle Vás znamená zkratka RPSN?“ odpovědělo správně, tedy možností „roční procentní sazba nákladů“ 88,9 % respondentů.

Ve druhé otázce měli respondenti vybrat pravdivé tvrzení, týkající se rozdílu mezi debetními a kreditními kartami. Správnou odpověď, tedy že kreditní karty jsou určitou formou úvěru, zatímco debetní karty umožňují manipulaci s vlastními finančními prostředky držitele, vybralo 77,8 % respondentů. To samo o sobě není až tak malá část, nicméně je to poměrně zarážející výsledek vzhledem k tomu, kolik z respondentů vlastní kartu, respektive několik karet. Z této otázky se tedy lze domnívat, že určitá část držitelů karet ani neví, který typ karty skutečně vlastní.

V závěru dotazníku měli respondenti zvolit, která ze zkratek značí roční úrokovou sazbu (p. a.). To se úspěšně podařilo 78,9 % z nich.

4 ZÁVĚR

Pokud je řeč o univerzálně použitelných platebních kartách vydávaných nebankovními institucemi fyzickým osobám, lze poměrně bezpečně tvrdit, že taková nabídka není v České republice nikterak široká. To je dáno především tím, že nebankovní subjekty jsou víceméně omezeny na vydávání karet kreditních a elektronických peněženek.

Debetní karty jsou totiž vázané na běžné účty, které smí vést pouze banky, popřípadě další subjekty, které jsou držitelem bankovní licence, jako jsou například spořitelní a úvěrní družstva, a ačkoliv jsou kreditní karty jedny z nejrozšířenějších v zemích EU a USA, v České republice tomu tak není.⁴⁸ S elektronickými peněženkami se lze setkat v podání nebankovních institucí poměrně často, avšak v drtivé většině případů jsou velmi omezeny účelem využití nebo místem, kde držitel může takovou kartu uplatnit.

Co se kreditních karet týče, na českém trhu jsou celkem čtyři nebankovní vydavatelé. Patří mezi ně společnosti Home Credit, Cofidis, ESSOX a Diners Club CS, tedy primárně společnosti zabývající se poskytováním spotřebitelských úvěrů. V souvislosti s těmito společnostmi práce taktéž poukázala na připravovanou novelizaci zákona o spotřebitelském úvěru. Vyjma společnosti ESSOX, v současné době všechny z uvedených společností nabízejí kreditních karet hned několik. Rozmanitou nabídku karet má zejména společnost Home Credit. U společností ESSOX a Cofidis je vydání těchto karet podmíněno předchozím uzavřením některého dalšího nabízeného úvěrového produktu. Pokud by tedy potenciální klient měl zájem pouze o kartu, musí se spokojit s nabídkami dvou zbylých společností.

Ačkoliv se v obou modelových situacích zdála být nabídka společnosti Diners Club CS, respektive karta Pure, nejatraktivnější, porovnání nabídky těchto karet z hlediska výhodnosti pro klienta se ukázalo být poměrně obtížné. To je dáno tím, že mimo poplatky a další úvěrové podmínky je třeba hodnotit i výhodnost věrnostního programu a případnou nabídku doplňkových služeb, se kterými jsou karty spojeny. Tu dokáže kvalitně posoudit pouze klient sám, neboť právě on dokáže předpokládat, k jakým účelům bude kartu většinu času využívat.

Přestože se na trhu nevyskytuje mnoho společností, které by tyto karty vydávaly, jistě se i do budoucna vyplatí jejich nabídku sledovat, a to z toho důvodu, že úvěrové podmínky a sazebníky ke kreditním kartám se u daných společností neustále mění.

⁴⁸ Zdroj: SCHLOSSBERGER, c. d. (pozn. 1), s. 137

V případě běžně dostupných elektronických peněženek je nabídka, po přihlednutí k podmínce univerzállosti, ještě skromnější. Na českém trhu se vyskytuje prakticky pouze jeden takový projekt, a tím je tzv. BLESK peněženka. Tuto peněženku lze snadno získat například zakoupením v některé z vybraných trafik.

Poslední částí práce bylo dotazníkové šetření, které například zjistilo, že alespoň jednu kartu vlastní 98 % respondentů a provedení platebního styku prostřednictvím karty preferuje 64 % z nich. Je tedy vidět, že platební karty, ač se jedná o poměrně mladý platební instrument, se staly běžnou součástí našeho života. Z těchto 98 % však vlastní kartu od nebankovní společnosti pouze 3 % z nich. To není nijak překvapivé vzhledem k dříve zmíněným skutečnostem. Z hlediska preferencí bylo například zjištěno, že u kreditních karet hraje při výběru největší roli výše poplatků a při výběru nebankovní finanční instituce zase celkově výhodnější nabídka.

Mimoto se práce nad několika vybranými otázkami pozastavila a identifikovala u nich podněty pro případný budoucí výzkum. Ten by se mohl zaměřit kupříkladu na zodpovězení otázky, proč nebankovní finanční instituce budí v nemalé části populace nedůvěru a co tyto instituce případně mohou dělat, aby v tomto směru zlepšily svou image.

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Knižní zdroje

DVOŘÁK, Petr. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. 2. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2001, 471 s. Praktické příručky (Linde). ISBN 80-7201-310-6.

JANEČKOVÁ, Lidmila. Marketing finančních služeb. Vyd. 1. Karviná: Slezská univerzita, 2003, 126 s. ISBN 80-7248-197-5.

JUŘÍK, Pavel. Encyklopedie platebních karet: historie, současnost a budoucnost peněz a platebních karet. 1. vyd. Praha: Grada, 2003, 312 s. ISBN 80-247-0685-7.

SCHLOSSBERGER, Otakar. Platební služby. 1. vyd. Praha: Management Press, 2012, 325 s. ISBN 978-80-7261-238-3.

SCHLOSSBERGER, Otakar a Marcela SOLDÁNOVÁ. Platební styk. 3., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2005. ISBN 80-726-5072-6.

Internetové zdroje

Aktivní leták ke kartě Magnet [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://form.cofidis.cz/Files/ostatni-dokumenty/letak-aktivni-ke-karte-magnet/>

Blesk peněženka | Bleskpenezenka.cz [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://penezenka.blesk.cz/>

Ceník služby BLESK peněženka pro Zákazníky | Bleskpenezenka.cz [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://penezenka.blesk.cz/clanek/ostatni-blesk-penezenka/206199/cenik-sluzby-blesk-penezenka-pro-zakazniky>

Cetelem se stal bankou [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <https://www.cetelem.cz/o-nas/o-spolecnosti/cetelem-se-stal-bankou/>

Clubcard kreditní karta Premium | Tesco Finanční služby [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <http://www.itesco.cz/cs/financni-sluzby/clubcard-kreditni-karta-premium/o-karte/>

DINERS CLUB CS | Diners Club CS [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <https://www.dinersclub.cz/diners-club/diners-club-cs>

Dodatek k úvěrové smlouvě Home Credit karty Desetina [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <http://goo.gl/oM45dT>

KARTA BONUS FUTURO | Essox [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <https://www.essox.cz/karta-futuro/>

Karta Desetina • Home Credit a.s. [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <https://www.homecredit.cz/karty/prehled-vsech-karet/karta-desetina>

NACHER, Patrik. Vše o kreditní kartě [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/vse-o-kreditni-karte-8914.html>

O nás | Essox [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <https://www.essox.cz/o-nas/>

PETŘÍČEK, Martin. Dlužníkům se uleví, poslanci chtějí určit strop pro penále - iDNES.cz [online]. [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/dluznikum-se-ulevi-sankce-ziskaji-stop-fdu-/ekonomika.aspx?c=A160402_212904_ekonomika_fka

Platební karta Cofidis Mastercard s odměnami | Cofidis [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.cofidis.cz/karta-cofidis/>

Podmínky získání úvěru | Cofidis [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.cofidis.cz/vse-o-nasich-uverech/podminky-ziskani-uveru/>

Pojištění JISTOTA | Cofidis [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.cofidis.cz/vse-o-nasich-uverech/pojisteni/>

Premia karta • Home Credit a.s. [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <https://www.homecredit.cz/karty/>

Profil společnosti • Home Credit a.s. [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <https://www.homecredit.cz/o-nas/profil-spolecnosti/>

Představení karty Nákupní karta Premia [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: http://www.premiakartacp.cz/files_web/file/238_021340_IPK114_N%C3%A1kupn%C3%A1D%20karta%20Premia%20CZ.pdf

Sazebník platný od 1. 9. 2015 [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <https://www.essox.cz/files/download/140204/karta-futuro/sazebnik-1-1-2014.pdf>

Sazebník poplatků - soukromé karty Diners Club [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: https://www.dinersclub.cz/sites/default/files/documents/sazebnik-poplatku-soukrome-karty-cz-20151230_1.pdf

Sazebník poplatků a odměn Extra karty [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: http://www.o2.cz/file_conver/390899/_08537_O2_CR_sazebnik_poplatku_2014_10.pdf

Sazebník pro smlouvy o spotřebitelském úvěru MAGNET [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.cofidis.cz/Components/sazebniky/Contents/1/73512E3BF7F335D0938D53B1A9606B1D/resource.pdf>

SAZEBNÍK – revolvingový spotřebitelský úvěr N-TIMES [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.cofidis.cz/Components/sazebniky/Contents/1/39A872600276E5836658EBF619058E19/resource.pdf>

Soukromí klienti | Diners Club CS [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <https://www.dinersclub.cz/soukromi-klienti>

Společnost Cofidis | Cofidis [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.cofidis.cz/o-spolecnosti/spolecnost-cofidis/>

Uvěrové podmínky DATART karty Premia [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <http://www.datartkartapremia.cz/web-data/files/dokumenty-ke-stazeni/025992-idk115n-datart-karta-premia-final.pdf>

Výhody Extra karty | O2 [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <http://www.o2.cz/osobni/vyhody-extra-karty/>

Výroční zpráva 2014, Credium, a.s. [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.credium.cz/admin/files/ModuleTexts/628.pdf>

Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/spotrebitelsky-uver/>

Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/platebni-styk/>

Úvěrová karta Magnet [online]. [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.cofidis.cz/vse-o-nasich-uverech/magnet/>

Úvěrové podmínky Clubcard kreditní karty Premium [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: <http://www.itesco.cz/cs/financni-sluzby/clubcard-kreditni-karta-premium/dokumenty-ke-stazeni/Contents.2/0/FA24A71007922D5D6C4A2B27EA866585/resource.pdf>

Úvěrové podmínky Premia karty Home Credit [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: http://www.premiakartacp.cz/files_web/file/420_%C3%9Av%C4%9Brov%C3%A9%20podm%C3%ADnky%20platn%C3%A9%20pro%20smlouvy%20uzav%C5%99en%C3%A9%20od%2015.4.2015.pdf

Úvěrové podmínky Premia karty České pojišťovny [online]. [cit. 2016-03-31]. Dostupné z: http://www.premiakartacp.cz/files_web/file/423_025293_ICK115_Premia_karta_CP.PDF

6 PŘÍLOHY

Příloha A – <i>Použitý dotazník</i>	63
---	----

Příloha A – Použitý dotazník

Jaké je Vaše pohlaví? *

- Muž
- Žena
- Nepřeji si uvést

Kolik je Vám let? *

- 25 a méně
- 26 - 45
- 46 - 65
- 66 a více

Vlastníte platební kartu? *

- Ano, jednu
- Ano, vícero
- Ne

Pokud ano, je některá z těchto karet od nebankovní instituce (nejen finanční)?

- Ano
- Ne

Máte případně další zkušenosti s nebankovními institucemi zabývajícími se finančními službami? (například půjčka) *

- Ano
- Ne

Preferujete platby kartou, či hotovostí? *

- Kartou
- Hotovostí

Používáte platební kartu k platbám přes internet? *

- Ano
- Ne

Ohodnoťte prosím následující kritéria kreditních karet podle důležitosti, kterou jim přisuzujete. (1 - nejnižší, 5 - nejvyšší)

Úroková sazba *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Délka bezúročného období *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Výše poplatků *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Maximální možná výše úvěrového limitu *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Benefity plynoucí z užívání (např. slevy, účasti ve věrnostních programech) *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Které z těchto vybraných nebankovních finančních institucí znáte?

- Home Credit
- Profi Credit
- Provident Financial
- Cofidis

Budí ve Vás nebankovní finanční instituce důvěru? *

- Ano
- Ne
- Nemám v tomto ohledu vyhraněný názor

Které z následujících kritérií by Vás ovlivnily nejvíce při výběru nebankovní finanční instituce? (1 - nejméně, 5 - nejvíce)

Nefornálnější a přátelštější přístup *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Výhodnější nabídka *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Nižší požadavky na klienta (např. absence nutnosti prokázat příjmy) *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Vyšší rychlost vyřízení žádosti o úvěr *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Co podle Vás znamená zkratka RPSN? *

- Relativní procentní sankční náklady
- Roční procentní sazba nákladů
- Relativní procentní sazba nákladů
- Roční procentní sankční náklady

Jaké tvrzení je podle Vás pravdivé? *

- Kreditní karty je třeba před použitím dobíjet, zatímco debetní karty nikoliv
- Kreditní karty vydávají pouze banky, zatímco debetní karty vydávají pouze nebankovní společnosti
- Kreditní karty jsou formou úvěru, zatímco debetní karty umožňují manipulaci s vlastními finančními prostředky držitele
- Kreditní karty umožňují provádět platby přes internet, zatímco karty debetní se používají pouze k osobnímu placení
- Žádné z výše uvedených tvrzení není správné

Která z následujících zkratk dle Vás označuje roční úrokovou sazbu? *

- p.s.
- p.q.
- p.a.
- p.m.